

Nature Forest in society

De Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging en het imago bij haar leden

H. Schanz, F. Schimmel, J.N. van Laar

WAGENINGEN UNIVERSITY
ENVIRONMENTAL SCIENCES

Discussion Paper 2002-01
Forest and Nature Conservation Policy Group

De Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging en het imago bij haar leden

H. SCHANZ

F. SCHIMMEL

J.N. VAN LAAR

'Nature Forest in Society' is the online discussion paper series of the Forest and Nature Conservation Policy Group at Wageningen University. In general, the Forest and Nature Conservation Policy Group focuses in research and teaching on political processes underlying the various relations between forests, nature and people. Political processes are thereby understood in a broad sense as the constrained use of social power in decision making processes of governmental, managerial or interest bodies from local to international level. The intention of the series is not to function as a publication media, but to provide insights into ongoing research activities at the group and thereby to stimulate the discussions on results, methods and approaches.

More information and an overview of publications can be found at:
<http://www.dow.wau.nl/fnp/>

ISSN: 1569-1314

Copyright:

Forest and Nature Conservation Policy Group
Wageningen University
Wageningen, the Netherlands 2002

Voorwoord

In 2001 heeft de leerstoelgroep Bos- en natuurbeleid van Wageningen Universiteit op verzoek van en in samenwerking met het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Bosbouwvereniging een onderzoek uitgevoerd naar het imago van deze vereniging bij de leden. Voor de KNBV betekende dit onderzoek de mogelijkheid om inzichten te ontwikkelen voor nieuwe strategieën in het verenigingsbeleid. Voor de leerstoelgroep Bos- en natuurbeleid deed zich een kans voor om een wetenschappelijke analyse te maken van denkbeelden over bosbouw en de maatschappij binnen een bosbouwbelangenorganisatie. Dat leverde voor de leden mogelijk wat ongewone vragen op, die overigens niet alle zijn geanalyseerd in dit rapport, maar de antwoorden zullen zeker benut worden in verder onderzoek van de leerstoelgroep.

De bijdragen vanuit beide organisaties bestonden hoofdzakelijk uit een administratieve ondersteuning vanuit het secretariaat van de KNBV en een wetenschappelijk ontworpen enquêteformulier, alsmede de analysering daarvan door de leerstoelgroep.

Het voorliggend rapport vormt nu mede een basis voor het bestuur om beleidslijnen voor de toekomst uit te zetten, die naar wij hopen leiden tot een bruisende en een actieve vereniging op bosbouwgebied.

Voorjaar 2002

Samenvatting

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging besloot in 2000 om door middel van een intern onderzoek onder de leden bouwstenen te vinden voor een nieuw verenigingsbeleid. Dit is gebeurd door middel van een enquête onder alle leden. De analyse van de antwoorden had betrekking op 44% van de leden, zijnde de respons.

Het blijkt dat van de verenigingsactiviteiten het ontvangen van het verenigingstijdschrift, het ontmoeten van vakgenoten en excursies hoog scoren.

Bij een differentiatie naar leeftijd, werkkring en wel of geen boseigenaar zijn komen echter wel verschillen aan het licht, waardoor het aanbod van activiteiten per doelgroep aandacht zou mogen hebben.

Aan het imago kan, zo blijkt uit de analyse, wel wat verbeterd worden, naast het behouden van een aantal sterke en positieve kanten.

De functie van de KNBV wordt thans nog vooral gezien als een kennis- en informatieplatform, maar in de toekomst zou de KNBV meer als belangenorganisatie mogen fungeren.

Het accent van de thema's waarvoor de vereniging zich inzet ligt naar het oordeel van de respondenten momenteel vooral op geïntegreerd bosbeheer, bosontwikkeling, bosinstandhouding, houtproductie en bosgebruik, maar bosuitbreiding, beleidssturing en educatie van de maatschappij, biodiversiteit en certificering zouden in de toekomst meer dan tot nu toe aandacht en inzet verdienen. Deze algemene lijn laat zich echter wederom voor de verschillende groepen nuanceren.

Leeftijd speelt een rol bij de mate van betrokkenheid bij en tevredenheid over de KNBV. Deze zijn groter naarmate men ouder is. Desondanks is meer aandacht voor de wensen en ideeën van de jongere leden noodzakelijk voor de 'verjonging' en het voortbestaan van de vereniging, zeker als 80% van de respondenten aangeeft het jammer te vinden als de KNBV zou worden opgeheven.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
1 INLEIDING	6
1.1 Aanleiding en doel	6
1.2 Methode van onderzoek	6
1.3 Opbouw van de vragenlijst	7
2 RESULTATEN	8
2.1 Persoonlijke karakteristieken	8
2.1.1 Opleiding	8
2.1.2 Beroep	8
2.1.3 Boseigenaarschap	9
2.1.4 Leeftijd	10
2.1.5 Duur van het lidmaatschap	10
2.1.6 Wijze van lid worden	11
2.2 Actief of passief lidmaatschap	11
2.2.1 Deelname aan verenigingsactiviteiten	12
2.2.2 Deelname aan bestuursactiviteiten	13
2.2.3 Andere lidmaatschappen	13
2.3 Beeld van de KNBV	14
2.3.1 Associaties	14
2.3.2 Kleurassociatie	15
2.3.3 Een gemiddeld waardeoordeel	16
2.3.4 Functie van de KNBV	17
2.3.5 Lid van de KNBV	18
2.3.6 Huidige en gewenste inzet voor de verschillende onderwerpen	19
2.3.7 Relaties met andere 'groene' organisaties	21
2.3.8 Invloed van de 'groene' organisaties op bos- en natuurbeleid op verschillende niveaus	22
2.3.9 Succes- en faalfactoren van de KNBV	24
2.3.10 Producten van de KNBV	24
2.3.11 Positieve aspecten aan de KNBV	24
2.3.12 Negatieve aspecten aan de KNBV	25
2.3.13 Slogans	25
2.4 De KNBV als organisatie	26
2.4.1 Bekendheid	26
2.4.2 Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift	27
2.4.3 KNBV-webpagina	28
2.4.4 Mening over opheffing KNBV	29
3 CONCLUSIES	30
3.1 Verenigingsactiviteiten	30
3.2 Imago	30
3.3 Opvattingen over huidig en toekomstig functioneren	31
3.4 Thema's	31
3.5 Slotopmerkingen	31
Literatuur	33
Bijlagen	34

---

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging voelde de behoefte om met haar leden te discussiëren over het te voeren beleid van de vereniging voor de komende jaren. De aanleiding daarvoor was dat het bestuur meende onvoldoende zicht te hebben op wat de verwachtingen van de leden ten aanzien van de vereniging en ten aanzien van haar activiteiten zijn. Het is immers niet ondenkbaar dat deelname aan de verschillende verenigingsactiviteiten verschillend wordt beleefd en dat verandering in aanbod tot meer belangstelling zou kunnen leiden.

De ledenvergadering heeft zich daarop in het voorjaar van 2000 uitgesproken voor het laten uitvoeren van een zogenaamd imago-onderzoek onder de leden. Het ging daarbij om de heersende opvattingen en meningen onder de leden betreffende de taak en functie van de KNBV, alsmede om de verwachtingen en perspectieven in beeld te brengen.

De gegevens die dit interne onderzoek heeft opgeleverd vormen een bouwsteen voor een later in samenspraak met de leden te voeren strategiediscussie, die uiteindelijk in beleidslijnen voor de komende jaren moet resulteren. Een ander, parallel lopend, onderzoek heeft zich gericht op de externe omgeving van de KNBV en is in de loop van 2001 gepubliceerd. Daarin werd de samenhang in het bos- en natuurbeleidsnetwerk onderzocht, alsmede de positionering van een aantal geselecteerde belangenorganisaties uit de externe omgeving van de KNBV in het beleidsveld. Daaruit is geconcludeerd dat die positionering neerkomt op het innemen van niches en dat samenwerking tussen de verschillende belangenorganisaties de enige interactievorm is, zonder dat er van veel dynamiek sprake is binnen de organisaties. Dynamiek, in het netwerkperspectief, is echter wel een van de kenmerken van een beleidsnetwerk (Abma, 2001).

1.2 Methode van onderzoek

Om het imago van de vereniging onder de leden zichtbaar te maken is het houden van een schriftelijke enquête een beproefd middel. Dit heeft het voordeel dat tamelijk eenvoudig een redelijk betrouwbaar beeld kan worden verkregen. Er is voor gekozen om het totale ledenbestand van de KNBV te betrekken in het onderzoek. De onderzoeksmethodiek betreft dus een imago-onderzoek, gericht op de karaktereigenschappen, de rol en identiteit van de organisatie vanuit de denkbeelden die de leden daarover hebben. Een uitbreiding van het primaire imago-onderzoek heeft plaatsgevonden door toevoeging van enkele meer vanuit wetenschappelijk oogpunt interessante vragen om denkbeelden omtrent bosbouw en maatschappij binnen de groep van KNBV-leden helder te krijgen. Het ging hierbij om de vragen 16, 17, 18 en 19. In totaal waren er 38 vragen en een rondvraag. Het enquêteformulier is als bijlage 1 opgenomen.

Het onderzoek betrof een volledige steekproef, dat wil zeggen dat ieder KNBV-lid een enquêteformulier heeft ontvangen op basis van het ledenadressenbestand van het secretariaat. Om de respons zo hoog mogelijk te laten zijn, is een aanbevelingsbrief van het bestuur en een korte introductie toegevoegd en konden de antwoordformulieren in portvrije enveloppen worden

geretourneerd. Tevens is er voor gezorgd dat de vertrouwelijkheid van de antwoorden werd gewaarborgd door ongemerkte en anonieme formulieren te gebruiken.

Omdat gescheiden van het teruggezonden antwoordformulier een op naam gestelde controlekaart diende te worden teruggestuurd, was het echter eenvoudig na te gaan wie tot de respondenten en wie tot de non-respondenten behoorden. De laatste groep kreeg uiteindelijk het schriftelijke verzoek de enquête alsnog in te vullen en terug te sturen. Uit de resterende groep van non-respondenten is tenslotte een aselechte steekproef genomen van 15 personen voor een telefonische enquêteronde, waarbij echter een beperkt aantal van de vragen aan bod kwam.

De schriftelijke enquête is op 7 maart 2001 naar de leden uitgegaan. Het betrof in totaal 564 stuks. De eerste enquêteronde en de herhalingsoproep resulteerden tezamen uiteindelijk in 246 ingevulde formulieren. Dit betekende een respons van 44%. De geretourneerde formulieren vormden de bron van waaruit tijdens de analyses is geput. De antwoorden zijn geanalyseerd met behulp van het statistisch dataverwerkingsprogramma SPSS (versie 10.0 voor Windows).

Omdat er geen achtergrondkennis bestaat van de KNBV-leden als gehele populatie, kan met onvoldoende zekerheid iets gezegd worden over de representativiteit van de respondenten. Dit is ook de reden dat slechts beschrijvende statistische methoden zijn gebruikt bij de analyse van de resultaten. De uitspraken hebben, wetenschappelijk gezien, dan ook alleen betrekking op de KNBV-leden die de enquête hebben ingevuld. Echter, op basis van de telefonische enquêtes en reacties op de presentatie van de voorlopige resultaten tijdens de voorjaarsvergadering van de KNBV op 23 mei 2001, is het redelijk te veronderstellen dat de resultaten voldoende representatief zijn voor alle KNBV-leden. Toch wordt in het hoofdstuk over de resultaten consequent gesproken van respondenten, zijnde de groep KNBV-leden die hebben gereageerd.

1.3 Opbouw van de vragenlijst

De enquête was uit een drietal thematische blokken opgebouwd met zowel open als gesloten vragen. Het eerste blok bestond uit persoonskarakteristieke vragen, zoals vragen over leeftijd, opleiding, beroep. Het tweede blok betrof de opvattingen, meningen, verwachtingen en perspectieven van de geënquêteerde ten aanzien van enerzijds de KNBV en anderzijds van het bos en de bosbouw in het algemeen. Het derde blok had vooral betrekking op de mening die men over de KNBV als organisatie en het verenigingsblad het Nederlands Bosbouw Tijdschrift had. Tenslotte was er een onderdeel waar men eventuele opmerkingen en aanvullingen in kwijt kon. Gesloten vragen hebben het voordeel van een eenvoudige statistische verwerking. Ook is er met enkele zogenaamde polariteitsprofielen gewerkt, waarbij een beoordeling of indruk aan de hand van tegengestelde begrippenparen – bijvoorbeeld goed-slecht, praktisch-theoretisch - kon worden gegeven. Deze methode is ontleend aan vergelijkbaar onderzoek van Oesten 1978 uit Freiburg (In: Schanz, 1994). In totaal waren er 39 vragen, maar enkele vragen zijn in dit rapport niet verder bewerkt omdat ze buiten de context van de opdracht vielen. Het betrof de vragen 16, 17, 18, 19 en 39, die op andere onderzoeksprojecten van de leerstoelgroep betrekking hebben. Ze zijn daarom niet in de analyse meegenomen. De enquête was ontworpen om te kunnen worden beantwoord binnen dertig minuten. Uit reacties van respondenten bleek dat dit niet altijd lukte. Vermoedelijk dat door tijdconsumptie de open vragen daarom nogal eens niet zijn ingevuld. De open vragen 22, 23, 24 en 25 zijn respectievelijk 209, 43, 54 en 70 keer onbeantwoord gebleven.

---

2 RESULTATEN

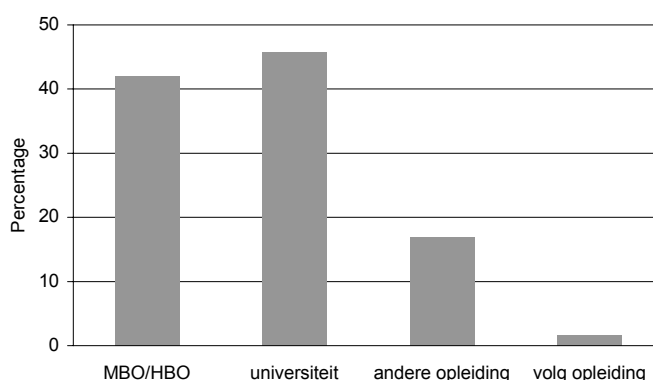
De eerste van drie hoofdgroepen van vragen, had betrekking op persoonskenmerken van de respondent. Wie zijn zij? De resultaten staan in paragraaf 2.1 vermeld. De resultaten van de tweede hoofdgroep van vragen worden behandeld in paragraaf 2.2 en in paragraaf 2.3 komen de resultaten van de derde groep vragen aan de orde. In 2.4 komt de KNBV als organisatie aan bod.

2.1 Persoonlijke karakteristieken

De respondenten laten zich naar opleiding, beroep en leeftijd als volgt karakteriseren.

2.1.1 Opleiding

De respondenten blijken voor een zeer groot gedeelte een opleiding in de bosbouw of in het bos- en natuurbeheer te hebben genoten, waarbij het hoge aandeel academisch geschoolden onder de respondenten opvallend is. Sommige respondenten gaven aan meerdere opleidingen te hebben gevolgd. In de frequentietabel komen de gesommeerde relatieve aandelen daarom boven de honderd %. Zie voor de verdeling naar opleiding figuur 1.

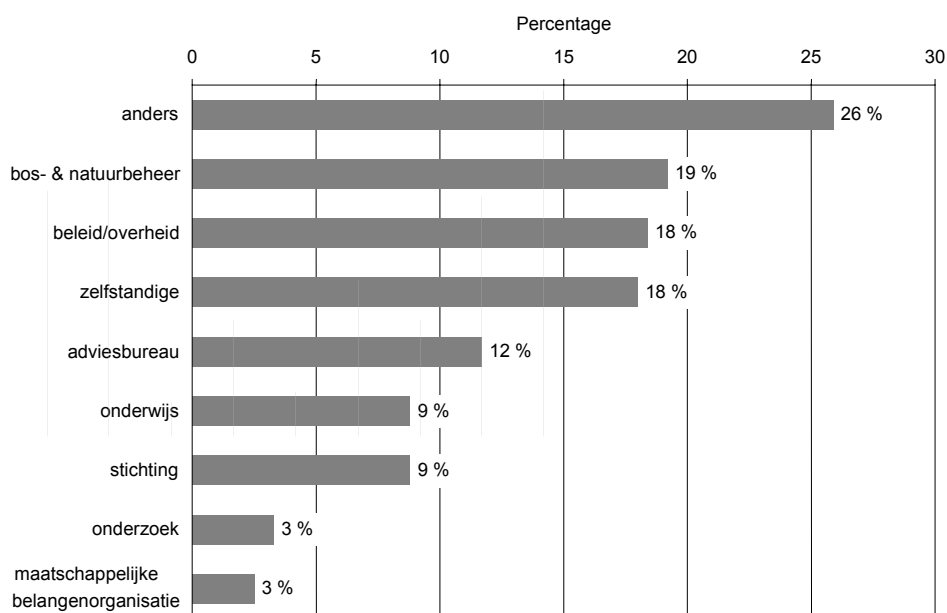

Figuur 1: Gevolgde opleiding

2.1.2 Beroep

De professionele betrokkenheid bij de bosbouwsector is onder de respondenten tamelijk groot. In figuur 2 is een verdeling gemaakt naar de verschillende organisaties waarbij men werkzaam is.

Figuur 2: Soort organisatie waarbij men werkzaam is

De respondenten zijn relatief het meest werkzaam bij beleidsorganen van de overheid en bos- en natuurbeherende instanties. De categorie ‘anders’ omvat naast andere beroepsgroepen en ‘freelancers’ een aanzienlijk aandeel gepensioneerden. De gegevens zijn echter ook als volgt te interpreteren.

Wanneer er een indeling wordt gemaakt van ‘direct betrokkenen bij de bos- en natuursector’, ‘indirect betrokkenen bij de bos- en natuursector’ en ‘niet-werkenden’, ziet het beroepsprofiel van de respondenten er als volgt uit:

Tot de direct betrokkenen behoort 53%: deze categorie is werkzaam bij bos- en natuurbeherende instanties, als zelfstandige, bij een adviesbureau, een stichting of behoort nog tot een andere categorie. Soms bekleedt men meerdere functies. Tot de indirect betrokkenen behoort 32%. Deze respondenten zijn vooral werkzaam bij beleidsorganen van de overheid en in mindere mate bij onderwijs- of onderzoekinstellingen;

Tot de niet-werkenden behoort 15%. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit gepensioneerden en een enkele maal betreft het een student of werkzoekende.

2.1.3 Boseigenaarschap

Respondenten zonder bos blijken ver in de meerderheid te zijn: 81% is geen bouseigenaar en slechts 19% heeft bos. Twee respondenten hebben aangegeven geen bos te bezitten, maar hebben wel een grootteklasse aangegeven. Bij de tweede categorie loopt de verdeling over de oppervlakteklassen niet ver uiteen zoals uit tabel 1 blijkt.

Boseigenaarschap	Frequentie	Percentage
Nee, geen boseigenaar	200	81,3
Ja, zelf eigenaar	46	18,7
Totaal	246	100.0
Grootte bos <5 ha	18	37.5
Grootte bos 5-50 ha	17	35.4
Grootte bos >50 ha	13	27.1

Tabel 1: Boseigenaarschap en grootte daarvan in klassen

2.1.4 Leeftijd

Om de duurzaamheid van een organisatie te beoordelen zijn gegevens over de leeftijdsverdeling belangrijk. Het blijkt dat de verdeling van de respondenten in leeftijdsklassen geen gelijkens vertoont met die van het 'normale bos'. Verjonging is slechts spaarzaam aanwezig, terwijl de middenklasse van jongere ouderen (40-60 jaar) dominant is (49,4%) en een substantieel aandeel van 21% ouder is dan 60 jaar zoals tabel 2 laat zien.

Leeftijd	Frequentie	Percentage
Jonger dan 30 jaar	31	12.7
30-40 jaar	41	16.7
40-50 jaar	70	28.6
50-60 jaar	51	20.8
Ouder dan 60 jaar	52	21.2
Niet ingevuld	1	
Totaal	246	100.0

Tabel 2: Leeftijd van de leden in klassen

2.1.5 Duur van het lidmaatschap

Uit tabel 3 valt vooral het grote aandeel langdurige lidmaatschappen op. Daaruit is op te maken dat er een positief verband bestaat tussen een meer dan gemiddelde leeftijd van de respondenten en de lidmaatschapsduur. Hoe ouder men is hoe langer is men lid.. Het lidmaatschap begint gemiddeld als men 25-30 jaar is.

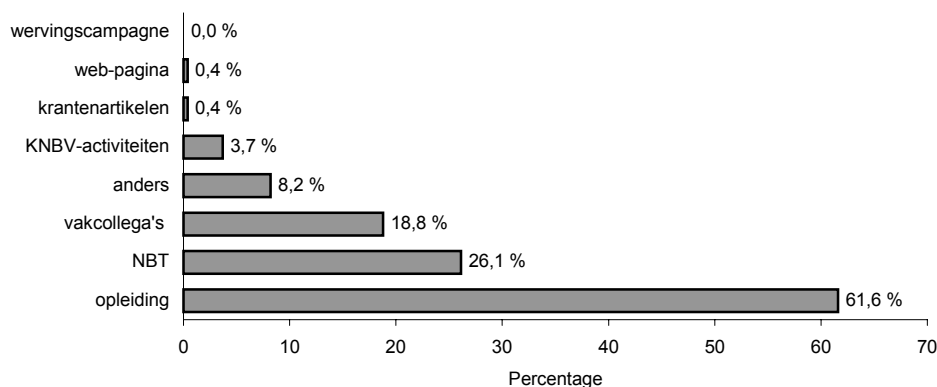
Jaren lid KNBV	Frequentie	Percentage
Minder dan 5 jaar	46	18.8
5-10 jaar	42	17.1
10-20 jaar	67	27.3
Langer dan 20 jaar	89	36.3
Niet ingevuld	1	
Totaal	246	100.0

Tabel 3: Aantal jaren dat men lid is van de KNBV

2.1.6 Wijze van lid worden

De manier waarop de respondent geattendeerd is op de KNBV met een lidmaatschap als gevolg, is te zien in de figuur 3. Daaruit volgt duidelijk dat de opleiding een belangrijke reden is voor nieuwe leden. In mindere mate geldt dat voor het Nederlands Bosbouw Tijdschrift en vakcollega's. Wervingscampagnes, voor zover ze er zijn geweest, lijken niets op te leveren.

Bij de categorie 'anders' zijn de respondenten geattendeerd op de KNBV via familie, bij toeval, uit hoofde van functie, persoonlijk benaderd, via stagebegeleider of via prijsvraag "Bos na 2000". Eén respondent heeft geen idee op welke wijze te zijn geattendeerd op de KNBV.

Figuur 3: Wijze van lid worden

2.2 Actief of passief lidmaatschap

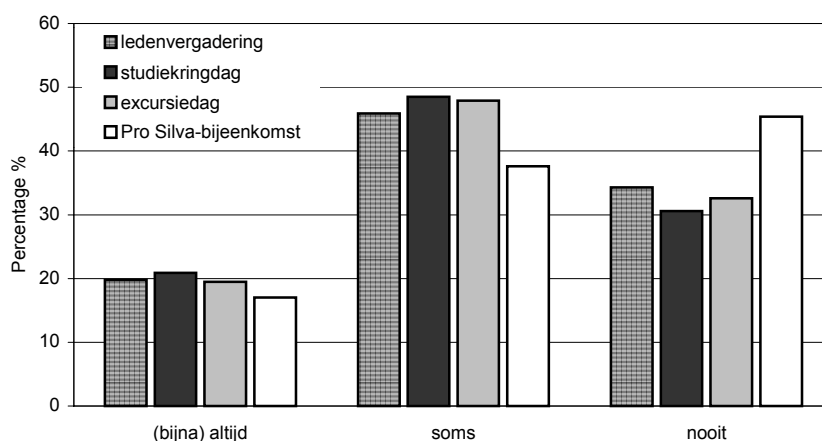
Het lidmaatschap van een vereniging kan op verschillende wijzen tot uiting worden gebracht. Wanneer men deelneemt aan verenigings- of bestuursactiviteiten is dat een vorm van actieve betrokkenheid bij de vereniging. Bij het niet deelnemen aan dergelijke activiteiten is er sprake van een passief lidmaatschap.

2.2.1 Deelname aan verenigingsactiviteiten

De mate van deelname aan de verenigingsactiviteiten is weergegeven in tabel 4 en figuur 4. Daaruit blijkt dat een vijfde deel van de respondenten trouw de verenigingsactiviteiten bezoekt en ongeveer eenderde nooit deelneemt. De Pro Silva-bijeenkomsten scoren wat minder.

	Frequentie				Percentage			
	LV	SK	EX	PS	LV	SK	EX	PS
(bijna) altijd	48	49	46	39	19.8	20.9	19.5	17.0
soms	111	114	113	86	45.9	48.5	47.9	37.6
nooit	83	72	77	104	34.3	30.6	32.6	45.4
niet ingevuld	4	11	10	17				
totaal	246	246	246	246	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabel 4: Mate van deelname aan ledenvergadering (LV), studiekringdagen (SK), excursiedagen (EX) en Pro Silva-bijeenkomsten (PS)

Figuur 4: Mate van deelname aan activiteiten

Per activiteit is nagegaan wat de mate van deelname is gezien de leeftijd van de respondent. Van de respondenten die bijna altijd ledenvergaderingen bijwonen is bijna 38% ouder dan 60 jaar. De helft van de 30-50-jarigen bezoekt ledenvergaderingen soms en ongeveer 35% zegt nooit naar ledenvergaderingen te gaan. De helft van de respondenten jonger dan 30 jaar bezoekt nooit een ledenvergadering.

Een kwart van de respondenten in de leeftijdsklassen vanaf veertig jaar bezoekt de studiekringdagen (bijna) altijd. Ongeveer de helft van 30-60-jarigen neemt soms deel aan de studiekringdagen. In de leeftijdsklasse jonger dan 30 jaar gaat slechts de helft naar een studiekringdag.

Voor de excursies geldt ongeveer hetzelfde. Zo'n 35% van de respondenten die bijna altijd hieraan deelnemen is ouder dan 60 jaar. Een kwart van de respondenten in de leeftijdsklassen van 30 - >60 jaar neemt soms deel. 45% van de mensen jonger dan 30 jaar neemt nooit deel aan excursies.

Voor Pro Silva-activiteiten liggen de verhoudingen iets anders. Eenderde van deelnemers die bijna altijd van de partij zijn valt in de leeftijdsklasse 30-40 jaar. De respondenten die soms deelnemen bestaan voor 33% uit 40-50 jarigen. De helft van de jongste en oudste leeftijdsklasse zegt nooit deel te nemen aan Pro Silva-activiteiten.

Bij de benaderde groep van non-respondenten (n=15) liggen deze percentages wat anders, zoals uit onderstaande tabel 5 blijkt. Deze leden participeren nauwelijks (meer) in verenigingsactiviteiten.

	(bijna) altijd	soms	nooit
Ledenvergaderingen	-	5	10
Studiekringdagen	-	5	10
Excursiedagen	-	5	10
Pro Silva-bijeenkomsten	2	3	10

Tabel 5: Mate van deelname aan verenigingsactiviteiten bij de non-respondenten

2.2.2 Deelname aan bestuursactiviteiten

Deelname aan bestuursactiviteiten in commissies en bestuur betreft een gering deel van de respondenten, zoals uit tabel 6 blijkt. Deze informatie zegt echter weinig omdat er immers altijd een gelimiteerd aantal bestuursfuncties is.

	Frequentie	Percentage
Ja	24	9.8
Nee	220	90.2
Niet ingevuld	2	
Totaal	246	100.0

Tabel 6: Actief binnen commissies dan wel in het bestuur

2.2.3 Andere lidmaatschappen

In het algemeen kan worden gesteld dat veel respondenten lid zijn van een andere 'groene' organisatie dan de KNBV. Het aantal organisaties waarvan men lid is, ligt gemiddeld tussen 3 en 4. In totaal zijn 112 respondenten lid van meer dan drie organisaties. Slechts 17 personen hebben aangegeven geen lid te zijn van een andere organisatie. De meeste respondenten geven dus blijk van een brede belangstelling voor gebruik, beheer en bescherming van de groene ruimte.

In tabel 7 is de frequentie aangegeven van de verschillende groene organisaties waar men tevens lid van is in afnemende volgorde. De grote landelijke organisaties ANWB en Vereniging Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen scoren daarbij hoog.

Andere lidmaatschappen	Frequentie	Percentage
ANWB	149	65.1
Natuurmonumenten	130	56.8
Provinciale Landschappen	110	48.0
Wereld Natuur Fonds	61	26.6
Greenpeace	57	24.9
Federatie Particulier Grondbezit	54	23.6
Bomenstichting	50	21.8
Andere organisatie	43	
Vogelbescherming	35	15.3
Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging	29	12.7
Stichting Natuur en Milieu	27	11.8
Vereniging Tropische Bossen	23	10.0
Waddenvereniging	22	9.6
Milieudefensie	21	9.2
IVN Vereniging voor Natuur en Milieueducatie	18	7.9
Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied	18	7.9
Stichting Kritisch Bosbeheer	15	6.6
Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging	14	6.1
Stichting Robinia	8	3.5
Landschapsbeheer Nederland	7	3.1
Stichting Recreatie	1	0.4

Tabel 7: Lidmaatschappen van andere organisatie(s) dan KNBV

2.3 Beeld van de KNBV

In de vorige paragrafen is nu duidelijk geworden wie de respondenten onder de KNBV-leden zijn en in welke mate zij deelnemen aan verschillende activiteiten. Om duidelijk te krijgen hoe door de leden wordt gekeken naar de KNBV zijn enkele vragen gesteld met betrekking tot opvattingen, meningen, verwachtingen en associaties. Uit deze informatie kan een algemeen imago van de KNBV onder de respondenten worden afgeleid.

2.3.1 Associaties

Van een aantal activiteiten, thema's, functies en afgeleide producten die de KNBV levert of waar zij zich mee bezig houdt is de respondenten gevraagd het belang daarvan aan te geven in een rangorde van 1 (meest belangrijk) tot en met 3 (minder belangrijk) in het geval men aan de KNBV denkt. Daaruit blijkt dat de respondenten vooral het verenigingstijdschrift, maar ook het ontmoeten van vakgenoten en excursies associëren met de KNBV. Zie tabel 8.

meest belangrijk		belangrijk	
NBT	85	NBT	35
vakgenoten ontmoeten	41	excursies	34
kennisuitwisseling	20	vakgenoten ontmoeten	27
excursies	18	Pro Silva	27
Pro Silva	14	kennisuitwisseling	20
studiekringdagen	11	studiekringdagen	20
informatie	10	informatie	20
discussie	5	discussie	6
anders	5	platform	6
ledenvergadering	4	ledenvergadering	4
platform	3	anders	1
gezelligheid	1	gezelligheid	0

Tabel 8: Waar denkt u aan als u aan de KNBV denkt (in absolute aantallen)?

De drie KNBV-activiteiten die men van belang vindt zijn dus het ontvangen van het verenigingstijdschrift, het ontmoeten van vakgenoten en de excursies. Deze activiteiten krijgen ook overwegend de hoogste waarderingen. Ten tweede vindt ongeveer een kwart van de respondenten kennisuitwisseling, Pro Silva-bijeenkomsten, studiekekringdagen en informatie-uitwisseling belangrijk. De overige genoemde activiteiten worden slechts gering gewaardeerd.

Als men de gegevens analyseert voor leeftijd, werkkring en het wel of geen boseigenaar zijn, levert dit het volgende beeld op:

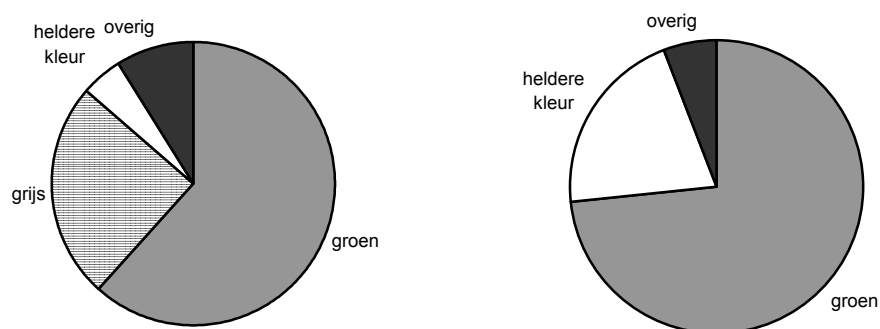
- het ontvangen van het Nederlands Bosbouwstijdschrift is vooral voor de respondenten onder de zestig belangrijk;
- ontmoeten van vakgenoten is belangrijk voor de niet-boseigenaren;
- de excursies spreken vooral de categorieën niet-werkenden, boseigenaren en ouderen boven de zestig aan;
- direct betrokkenen, niet-boseigenaren en respondenten onder de veertig hechten belang aan Pro Silva-bijeenkomsten;
- studiekekringdagen spreken vooral respondenten boven de veertig aan.

Het is duidelijk dat de verschillende ledengroepen een verschillend belang hechten aan de diverse activiteiten.

2.3.2 Kleurassociatie

De vraag naar de kleurassociatie in relatie tot de KNBV is toegevoegd in verband met een aantal vragen omtrent begrippen die de KNBV volgens de respondenten kan typeren. Tevens vormde deze vraag een 'warming up' voor de associatievragen die volgden. Hoewel een theoretische achtergrond omtrent kleur-associaties ontbreekt, wordt er toch veel in dergelijke termen gesproken. Denk aan groene ruimte, grijze massa, de blauwe stad, mensen in het groen (jagers, bosbouwers), rood voor groen.

Desondanks is het interessant om te zien dat een tamelijk opvallende aanwezigheid van de kleuren grijs en groen in de huidige situatie zich voordoet. Maar in de toekomstige situatie is grijs als ongewenste kleur geheel verdwenen ten gunste van meer groen of een heldere kleur.

Figuur 5: Kleurassociatie thans en gewenst in de toekomst

Degene die de KNBV grijs hebben genoemd waren voornamelijk tussen de 30 en 50 jaar oud, zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

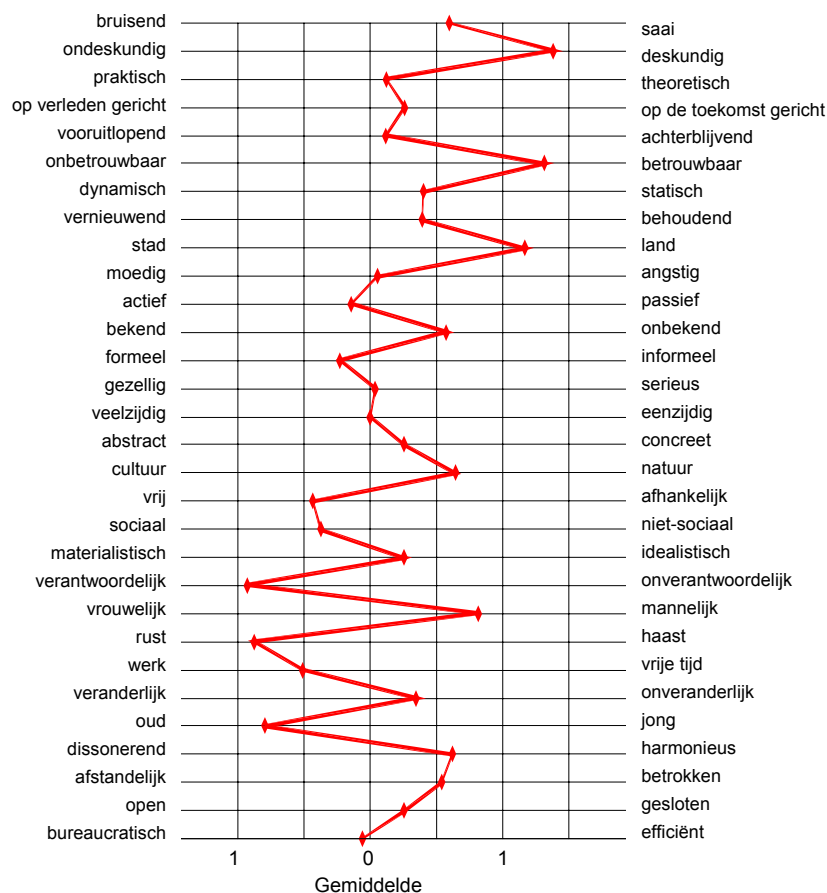
Leeftijd	Frequentie	Percentage
< 30 jaar	6	10.7
30 - 40 jaar	15	26.8
40 - 50 jaar	20	35.7
50 - 60 jaar	8	14.3
> 60 jaar	7	12.5
totaal	56	100.0

Tabel 9: Verdeling van de grijze associatie over de leeftijdscategorieën

2.3.3 Een gemiddeld waardeoordeel

Aan de hand van een groot aantal min of meer tegengestelde begripkwalificaties is de respondent gevraagd, zonder na te denken, maar gebaseerd op associaties een beoordeling te geven van de KNBV. De uitwerking van deze vraag leidt tot een zogenaamd polariteitsprofiel, die aangeeft in hoeverre er voorkeur bestaat voor één van de genoemde tegengestelde begripkwalificaties, wanneer men denkt aan de KNBV. Deze methode om een beeld te krijgen van de indruk die een individu of een groep heeft van iets of een organisatie is ontleend aan Schanz (1994). Op een meetlat van 2-1-0-1-2 kan men de waarde aangeven die men hecht aan de genoemde tegengestelde kwalificaties, waarbij 2 het begrip de KNBV zeer goed karakteriseert, 1 het begrip de KNBV redelijk karakteriseert en 0 aangeeft dat de respondent geen voorkeur heeft. Figuur 6 geeft een dergelijk polariteitsprofiel aan voor de KNBV.

Figuur 6: Polariteitsprofiel

Welk imago van de KNBV kunnen we hieraan aflezen? De respondenten vinden de vereniging overwegend deskundig en betrouwbaar, een beetje saai, oubollig of gezapig, behoudend, maar maatschappelijk betrokken en harmonieus. De vereniging kenmerkt zich door een mannencultuur, die zijn verantwoordelijkheden kent, rust uitstraalt, maar tamelijk onbekend is.

Nadere analyse leert dat de direct en indirect bij de bosbouwsector betrokken respondenten over het algemeen minder positief zijn over de KNBV dan de niet-werkende respondenten. Daarnaast blijkt dat de indirect bij de bosbouwsector betrokken respondenten gemiddeld negatiever zijn dan de direct betrokken leden. Met name de begrippen ‘behoudend’, ‘achterblijvend’ en ‘statisch’ steken hierbij af. Ook komt naar voren dat boseigenaren positiever over de KNBV zijn dan niet-boseigenaren en dat geldt ook naarmate men ouder is. Blijkbaar hebben de verschillende categorieën respondenten ook een verschillend beeld van de KNBV.

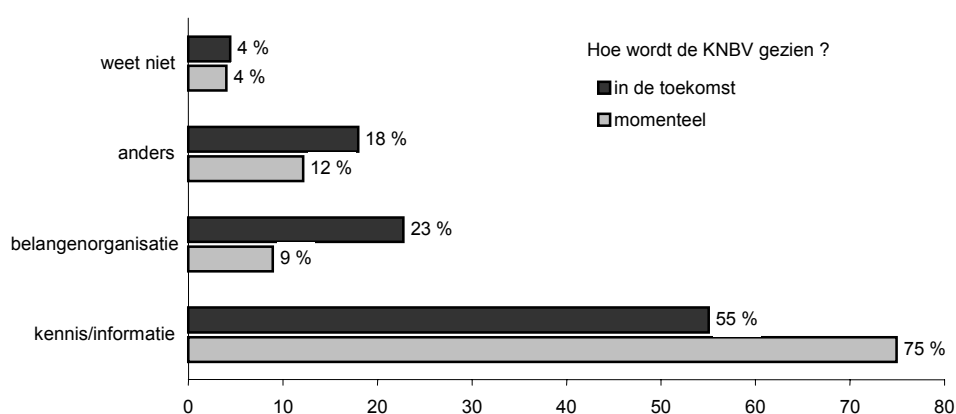
2.3.4 Functie van de KNBV

De functie die de KNBV op dit moment vervult wordt door de respondenten verschillend ervaren. Uit de diagram in figuur 7 blijkt echter wel dat de belangrijkste functie die men voor de KNBV ziet weggelegd, die van kennis- en informatieplatform is. Dit blijft wat hen betreft ook zo in de toekomst.

Een kleiner deel ziet de KNBV als belangenorganisatie, namelijk 9%. Dit aandeel zou moeten toenemen in de toekomst. Bijna 23% wil de KNBV in de toekomst zien als een belangenorganisatie.

Een deel van de respondenten kent de KNBV een andere functie toe dan een kennis- en informatieplatform of belangenorganisatie. De twee belangrijkste genoemde alternatieve functies zijn een combinatie van kennis- en belangenorganisatie en contacten met vakgenoten waarbij gezelligheid een rol speelt. Ook in de toekomst kennen 18% van de respondenten een andere functie toe dan de gegeven antwoordmogelijkheden. Het merendeel noemt een combinatie van een kennis-/informatieplatform en belangenorganisatie. Andere genoemde alternatieven zijn een vernieuwende en dynamische vereniging, sturende motor achter nieuwe ontwikkelingen, ontmoetingsplaats, kenniscentrum voor iedereen, afspiegeling van samenleving op het platteland en netwerk.

De non-respondenten zien de KNBV thans overwegend als een kennis- en informatie platform (12 personen), slecht 2 personen kiezen voor een KNBV als belangenorganisatie.

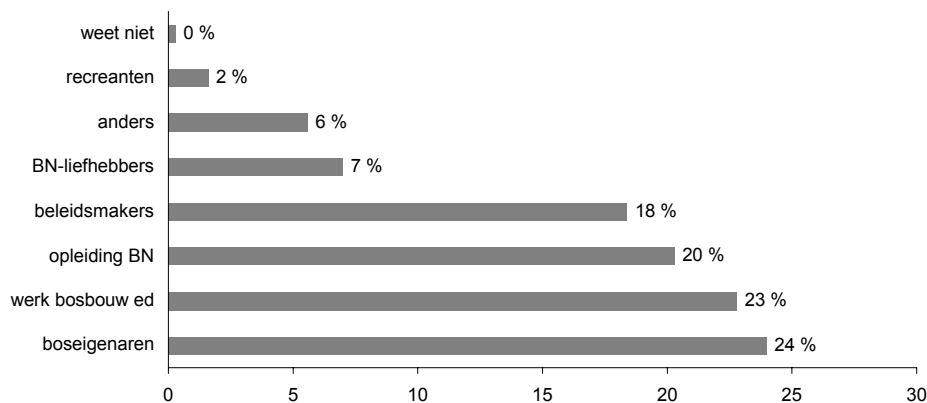
Figuur 7: Wijze waarop de KNBV gezien wordt, thans en in de toekomst

Wanneer men de KNBV als een belangenorganisatie ziet, bedoelt men de belangen van het bos, de bosbouw(sector), de boseigenaren, de houtteelt, de landgoedeigenaren, de wetenschapsmensen en de instanties. Voor de toekomst zien we dus een gewenste verschuiving in de richting van een belangenorganisatie, enigszins ten koste van de functie van kennis- en informatieplatform. In de toekomst wil men dan de belangen behartigd zien van de bosbouw(sector), de boseigenaren, bos en natuur, houtsector, natuurbeheer en bosbeheerders. Met name de belangen van boseigenaren worden genoemd.

2.3.5 Lid van de KNBV

De vraag wie er in ieder geval lid zouden moeten zijn van een KNBV-nieuwe stijl is bedoeld om enig inzicht te krijgen in waar de grenzen zich zouden moeten bevinden van het activiteiten- en deelnemersveld. Met andere woorden: wie zou volgens de respondenten wel en wie zouden niet tot

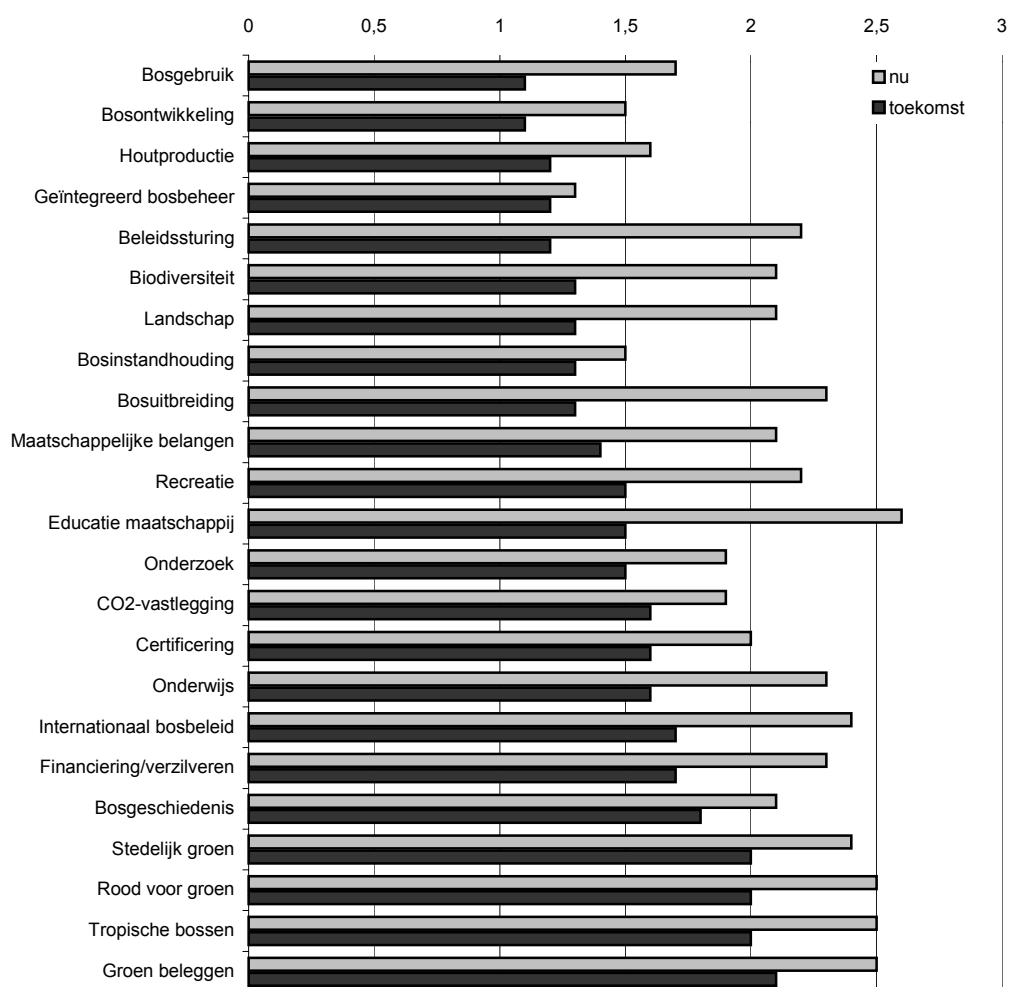
de doelgroep moeten behoren. De vraag hoe mensen grenzen trekken bepaalt tegelijkertijd hun begrip van de bosbouw (Schanz, 2000). De resultaten zijn in figuur 8 weergegeven.

Figuur 8: Mensen die lid zouden moeten zijn/worden van de KNBV

2.3.6 Huidige en gewenste inzet voor de verschillende onderwerpen

De vraag is bedoeld om helder te krijgen hoe men de huidige inzet van de KNBV op basis van haar activiteiten van een aantal gegroepeerde onderwerpen beoordeelt en hoe de gewenste inzet in de toekomst zou moeten zijn. De eerste groep, zoals in de enquêtevraag is weergegeven, heeft betrekking op de vier algemene functies van het bos, te weten biodiversiteit, recreatie, landschap en houtproductie. De tweede groep omvat een aantal aspecten van bosbouw, zoals gebruik, ontwikkeling, instandhouding en beleidssturing. De derde groep is samengesteld uit issues die in de laatste twee jaar in het Nederlands Bosbouw tijdschrift en het Vakblad Natuurbeheer naar voren kwamen, de vierde groep kan opgevat worden als een reeks van 'maatschappelijke' taken, waarin de KNBV een rol zou kunnen vervullen. In figuur 9 is de inzet op de genoemde thema's nu en in de toekomst gerangschikt van hoge naar lage toekomstige inzet.

Figuur 9: Inzet op thema's nu en in de toekomst: hoe korte de staaf, hoe hoger de inzet (huidige inzet: 1 = goed, 2 = redelijk, 3 = slecht; gewenste inzet 1 = hoog, 2 = laag, 3 = geen)

Bij de huidige inzet scoren de thema's geïntegreerd bosbeheer, bosontwikkeling, bosinstandhouding, houtproductie en bosgebruik relatief hoog. De thema's beleidssturing, biodiversiteit, landschap, bosuitbreiding, maatschappelijke belangen, recreatie en educatie van de maatschappij geven een behoorlijke discrepantie (0,7 of meer) aan tussen de huidige en de gewenste inzet. Het gat is het grootst bij de thema's bosuitbreiding, beleidssturing en educatie van de maatschappij.

Binnen de categorieën leeftijd, professionele betrokkenheid en boseigenaarschap liggen de voorkeuren voor gewenste inzet wat genuanceerder:

- de indirect bij de bosbouwsector betrokkenen willen gemiddeld genomen een grotere inzet op de onderwerpen recreatie en stedelijk groen;
- de niet-werkenden prefereren meer inzet voor houtproductie, maatschappelijke belangen, bosgeschiedenis en minder inzet voor 'rood voor groen';

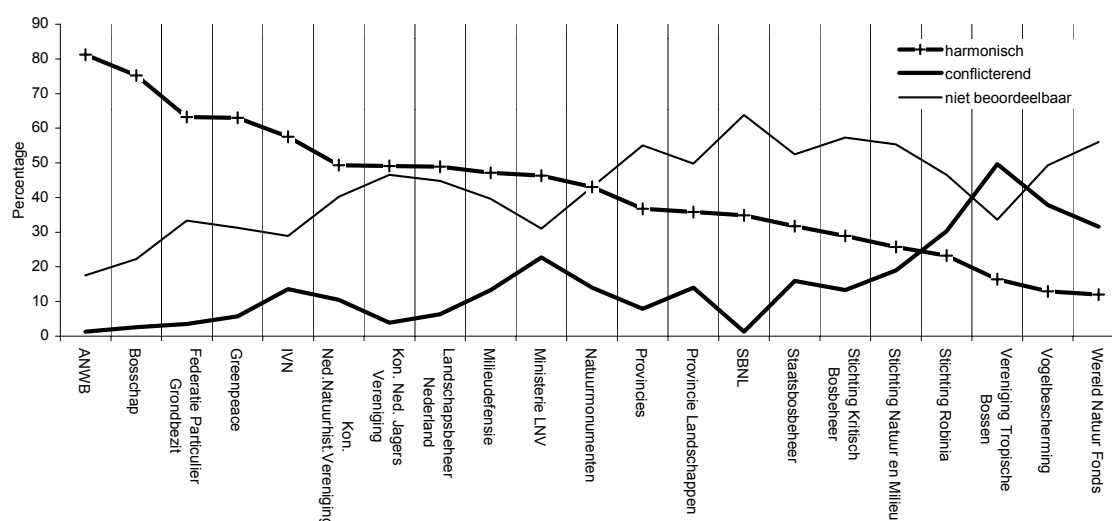
- boscigenaren neigen naar minder inzet voor recreatie, geïntegreerd bosbeheer en maatschappelijke belangen en meer voor bosgeschiedenis;
- naarmate men tot een jongere leeftijdscategorie behoort, kiest men voor meer inzet voor recreatie, landschap, ‘rood voor groen’, certificering en minder inzet voor bosgeschiedenis;
- de respondenten van middelbare leeftijd hebben een voorkeur voor meer inzet voor geïntegreerd bosbeheer, groen beleggen en financiering/verzilveren.

De thema's die de respondenten in grote lijnen prioriteit geven, zijn hieronder aangegeven:

Themagroepen	Prioriteit
Bosontwikkeling en bosinstandhouding Beheersaspecten geïntegreerd bosbeheer, biodiversiteit, certificering) Informatievoorziening maatschappij (educatie, maatschappelijke belangen, beleidssturing)	1
Maatschappelijke bosfuncties (recreatie, landschap, stedelijk groen) Productie- en milieubosfuncties (houtproductie, CO ₂ -vastlegging) Onderzoek en onderwijs	2
Tropisch-internationaal (tropische bossen, internationaal bosbeleid) Financiering, groen beleggen en bosuitbreiding	3

2.3.7 Relaties met andere 'groene' organisaties

De KNBV onderhoudt in verschillende mate relaties met andere organisaties die zich bezighouden met gebruik en beheer van bos en natuur Nederland of daarbuiten. Gevraagd werd voor zover men dat althans kon beoordelen, of deze relaties als conflicterend of als harmonieus werden gezien.

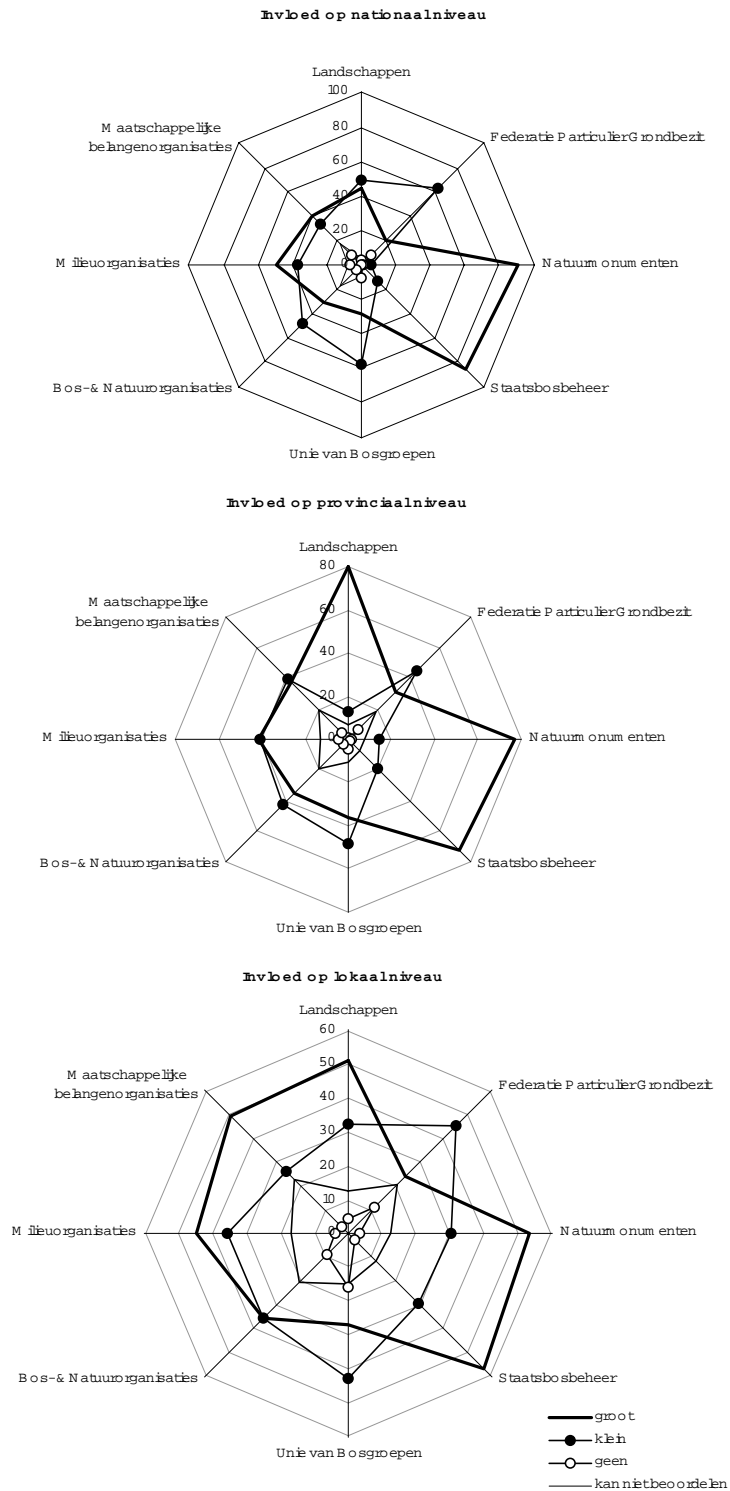

Figuur 10: Relatie van KNBV met andere organisaties en groepen

De relaties met Staatsbosbeheer, het Bosschap, de provinciale landschappen, het Ministerie van LNV en Landschapsbeheer Nederland worden gemiddeld genomen het meest harmonisch beoordeeld, terwijl de relaties met Greenpeace, Milieudefensie en Stichting Kritisch Bosbeheer gemiddeld als conflicterend worden beschouwd. De KNBV is ook slechts bij de 'klassieke' terreinbeherende organisaties bekend en dit komt overeen met wat Abma (2001) in zijn studie heeft geconcludeerd. De organisaties en groepen die hoog scoren op 'kan ik niet beoordelen' zijn onder andere de Vereniging Tropische Bossen, ANWB en Vogelbescherming.

2.3.8 Invloed van de 'groene' organisaties op bos- en natuurbeleid op verschillende niveaus

Aan de hand van de vraag in welke mate een aantal groene organisaties invloed uitoefent op het bos- en natuurbeleid op nationaal, provinciaal en lokaal niveau volgens de respondent is getracht duidelijk te maken welke mogelijke partners of belangrijke actoren er zijn voor de KNBV. Dit is weergegeven in figuur 11.

Figuur 11: Door de respondenten ingeschatte mate van invloed op verschillende bestuursniveaus

Het blijkt dat op alle niveaus de Vereniging Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer ‘meedoen’ in het beleidsveld. Milieu- en belangenorganisaties zijn vooral op lokaal niveau actoren van betekenis, terwijl de landschappen dat volgen verwachting zijn op provinciaal niveau zijn. De Unie van Bosgroepen en de Federatie Particulier Grondbezit worden op alle niveaus geen belangrijke invloed toegedicht.

2.3.9 Succes- en faalfactoren van de KNBV

Deze vraag is open gesteld waardoor een veelheid aan antwoorden werd gegeven die zijn gegroepeerd volgens bijlagen 2a en 2b. Daaruit blijkt dat de factoren die het succes van de KNBV bepalen als volgt kunnen worden omschreven: de KNBV bezit een groot potentieel aan kennis en deskundigheid die op actieve wijze geëtaleerd zouden moeten worden. De politiek en de maatschappij moeten van informatie worden voorzien, zodat de KNBV meer bekendheid geniet en meer invloed kan uitoefenen op het politieke beleid en in beleidsnetwerken. De KNBV moet dynamisch zijn en inspelen op actuele onderwerpen. Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift is een communicatiemiddel welke van belang is. Openheid naar de samenleving toe is belangrijk voor het succes van de KNBV: men moet weten waar de KNBV voor staat. Een andere succesfactor is de betrokkenheid van de leden.

De factoren die volgens de respondenten het falen van de KNBV bepalen zijn het stoffige imago, de onbekendheid in politiek en maatschappij wat samenhangt met weinig aan de weg timmeren. De KNBV neemt een introverte en passieve houding aan en heeft een eenzijdige benadering en bekrompen visie. De onderwerpen zijn te produktiegericht en de standpunten zijn niet van betekenis.

2.3.10 Producten van de KNBV

Net als bij de succes- en faalfactoren is een open vraag gesteld om te achterhalen wat men als het belangrijkste “produkt” van de KNBV ziet. In bijlage 3 is een overzicht gegeven van de genoemde producten. Als belangrijk product wordt het ontmoetingsplatform gezien die vakgenoten bij elkaar brengt en bindt en waar kennis en informatie worden uitgewisseld. Tevens is voorlichting een belangrijk product. Belangenbehartiging wordt ook genoemd. Qua activiteiten worden excursies, studiedagen, Pro Silva en discussies als producten van de KNBV gezien. Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift is door veel respondenten genoemd. 25% van de respondenten die deze vraag beantwoordden (203 personen) ziet het NBT als het belangrijkste product van de KNBV.

2.3.11 Positieve aspecten aan de KNBV

In de enquête is door middel van een open vraag geprobeerd te achterhalen wat men het meest positief vindt aan de KNBV. Als positief wordt gezien de brede samenstelling van leden. De betrokkenheid/loyaliteit van de leden en het contact met collega’s worden veelvuldig genoemd. Binnen de KNBV is hoogstaande vakkennis aanwezig welke uitgewisseld wordt. De goede organisatie en gezellige sfeer worden positief gewaardeerd. Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift wordt wederom genoemd als zijnde positief. Hetzelfde geldt voor de excursies en Pro Silva. In bijlage 4a is een overzicht opgenomen.

2.3.12 Negatieve aspecten aan de KNBV

Naast de positieve aspecten is de respondenten ook gevraagd negatieve aspecten aan te geven, eveneens door middel van een open vraag. In bijlage 4b is een totaaloverzicht opgenomen. De KNBV is te omschrijven als een grijze, oubollige, saaie mannenclub met een besloten ons-kent-ons sfeer. De interne gerichtheid is te groot en er is geen duidelijk omschreven en uitgedragen gedachtengoed. Hierdoor is de bekendheid in de samenleving onvoldoende. De KNBV heeft te weinig invloed en timmert niet aan de weg.

2.3.13 Slogans

Er kon een keuze gemaakt worden uit een aantal slogans die volgens de respondent het beste bij de KNBV past. De slogans vertegenwoordigen een bepaalde attitude ten opzichte van bos en bosbouw.

De meeste respondenten hebben gekozen voor de slogan “Bos, natuur en landschap zijn onze zorg; bosbouw is ons vak” en de slogan “Een duurzame maatschappij kan niet zonder bos(bouw)” (tabel 10). De eerste is ook de slogan die de KNBV op haar website gebruikt. Dit geeft ook duidelijk aan dat de KNBV wordt gezien als een professionele organisatie. De slogan “Bos(bouw) voor iedereen” is niet gekozen door respondenten jonger dan 30 jaar en ook niet door 40-50-jarigen. Opvallend is de ruime vertegenwoordiging van 30-40 jarigen (57%) bij de slogan “Bos(bouw) voor iedereen”. Eenderde van de 40-60 jarigen heeft gekozen voor de slogan “Duurzame maatschappij kan niet zonder bos(bouw)”. Met name de leeftijdsklasse van 40-50 jaar heeft de mogelijkheid benut een beter alternatief aan te dragen (tabel 11).

	Frequentie	Percentage
“Bos, natuur en landschap zijn onze zorg; bosbouw is ons vak”	89	37.9
“Bos(bouw) voor iedereen”	7	3.0
“Bos is allemachtig prachtig”	24	10.2
“Geef het bos een stem”	13	5.5
“Een duurzame maatschappij kan niet zonder bos(bouw)”	62	26.4
Geen van deze, maar ...	40	17.0

Tabel 10: Slogan die het best past bij KNBV

Daarnaast bestond er de mogelijkheid een beter alternatief aan te dragen, hetgeen ook is gebeurd. Hieronder staan enkele voorbeelden:

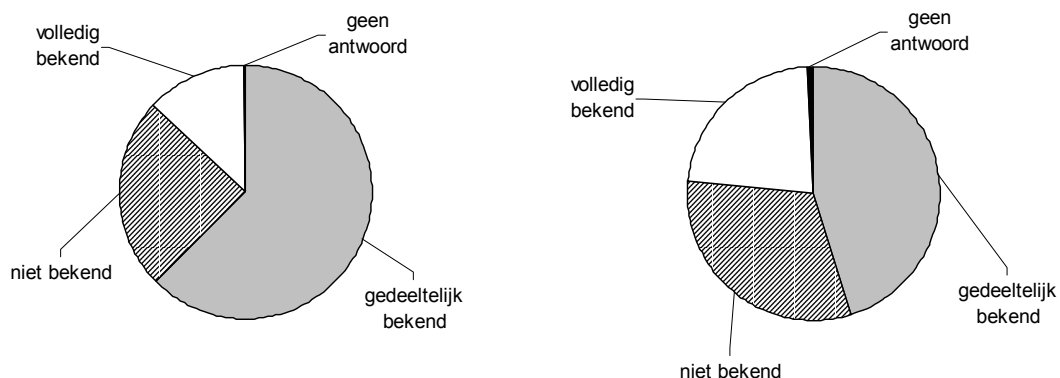
“Bos en woud is ons behoud”
“Bos voor natuur en hout”
“Zonder bos geen duurzame maatschappij”
“Laat bos niet op een houtje bijten”
“Bos voor u en voor later!”
“Bos is economie en ecologie”

Tabel 11: Voorbeelden van zelfbedachte slogans

2.4 De KNBV als organisatie

2.4.1 Bekendheid

Bekendheid van de respondent met leden van het bestuur, de structuur en de activiteiten van de KNBV is in onderstaande diagrammen weergegeven.

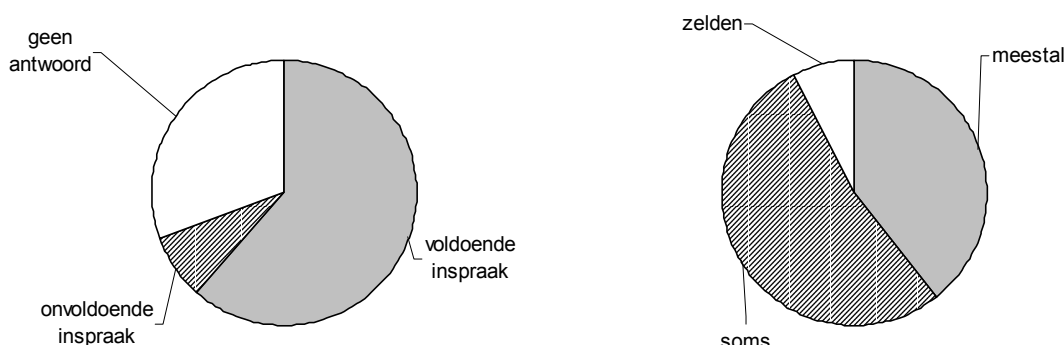

Figuur 12 & 13: Mate waarin namen van bestuursleden bekend zijn (12, links). Mate waarin structuur van bestuur bekend is (13, rechts)

Voor ongeveer driekwart van de respondenten geldt dat zij gedeeltelijk of volledig met de namen van de bestuursleden en de bestuursstructuur bekend zijn, danwel meestal op de hoogte zijn van de activiteiten die het bestuur of een van haar commissies organiseert. Dat spreekt voor de betrokkenheid van de leden.

Figuur 14 & 15: Mate waarin men op hoogte is van activiteiten (14, links) en mate waarin men op tijd wordt geïnformeerd (15, rechts)

Figuur 16 & 17: Mogelijkheden tot inspraak door leden (16, links). KNBV-bestuur heeft voldoende oog voor nieuwe relevante maatschappelijke ontwikkelingen (17, rechts)

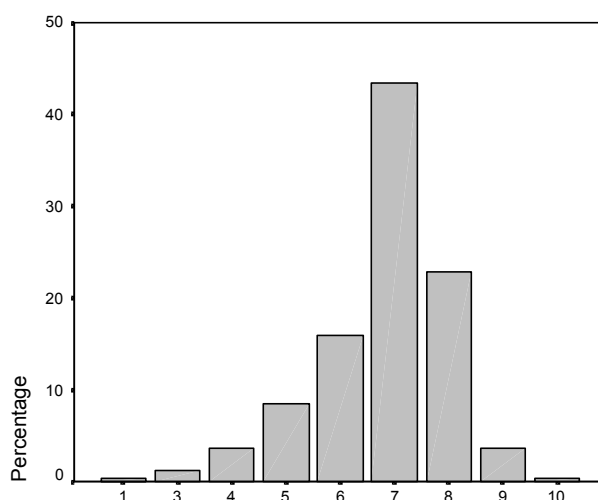
2.4.2 Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift

Het merendeel van de respondenten leest het Nederlands Bosbouw Tijdschrift (NBT) selectief. Zo'n 28% zegt het tijdschrift volledig te lezen. De respondenten is gevraagd de belangrijkste onderdelen van het NBT een rangorde te geven. De keuze moest genummerd worden van 1 (meest belangrijk) tot 3 (minder belangrijk). Sommige respondenten hebben geen rangorde aangegeven, maar wel onderdelen aangekruist als zijnde belangrijk. In tabel 12 zijn de gevonden resultaten per onderdeel weergegeven. Als meest belangrijke onderdeel worden de informatieve artikelen het vaakst genoemd (62%). Opiniërende artikelen worden als een belangrijk onderdeel beschouwd. Tot slot worden interviews als minder belangrijk gezien. De respondenten die geen rangorde hebben aangegeven maar wel een onderdeel van belang vinden, hebben voornamelijk gekozen voor informatieve artikelen en opiniërende artikelen.

	Freq	%	Freq	%	Freq	%	Freq	%	Freq	%	Freq	%
	Opiniërende artikelen		Informatieve artikelen		Babbelbos		Kienhout		Interviews		Anders	
Meest belangrijk	47	19.6	149	62.1	1	0.4	8	3.3	7	2.8	5	2.0
Belangrijk	120	50.0	34	14.2	7	2.9	12	4.9	27	11.0	2	0.8
Minder belangrijk	12	5.0	9	3.8	30	12.5	52	21.1	78	31.7	13	5.3
Geen rangorde	18	7.5	25	10.4	7	2.9	8	3.3	7	2.8	4	1.6
Onbeantwoord	6		6		6		6		6		6	
Niet ingevuld	43	17.9	23	9.6	195	81.3	160	65.0	121	49.2	216	87.8
Totaal	246	100	246	100	246	100	246	100	246	100	246	100

Tabel 12: Belangrijkste onderdelen van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift

De respondenten hebben een cijfer gegeven voor het Nederlands Bosbouw Tijdschrift op een schaal van 1 tot 10, waarbij een 6 voldoende en een 10 uitstekend is. Het gemiddelde cijfer is een 6,8 met een standaarddeviatie van 1,24.

Figuur 18: Cijfer gegeven voor het Nederlands Bosbouw Tijdschrift

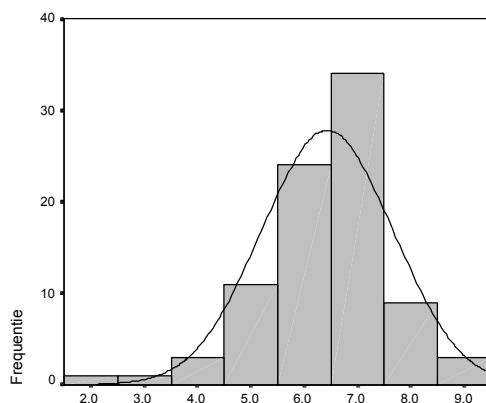
Er zijn geen duidelijke aanwijzingen dat door de verschillende leeftijdscategorieën het NBT anders wordt gewaardeerd. Alleen in de leeftijdscategorie 30-50 zitten enkelen die geneigd zijn om lagere cijfers te geven.

De groep van non-respondenten hebben het bosbouw tijdschrift gewaardeerd met gemiddeld 6,5 met uitschieters van 4 tot 8. Daarbij is drie maal de opmerking geplaatst dat het tijdschrift te wetenschappelijk is en één respondent vindt de inhoud van het tijdschrift te ver afstaan van de bosbouw.

2.4.3 KNBV-webpagina

De webpagina van de KNBV wordt door tweederde van de respondenten nooit bezocht. Naarmate men ouder wordt is het gebruik minder. Bijna 92% van de respondenten ouder dan 60 jaar heeft de webpagina nog nooit bezocht. Driekwart van de respondenten die vaak een bezoek brengen aan de webpagina zitten in de leeftijdsklasse 40-50 jaar. De verdeling over de leeftijdsklassen van de mensen die soms de webpagina bezoeken is als volgt: <30 jaar 22%, 30-40 jaar 16%, 40-50 jaar 31% en 50-60 jaar 26%.

De non-respondenten hebben de webpagina vrijwel nooit bezocht. Slechts één persoon bekijkt de pagina vaak en twee doen dat soms.

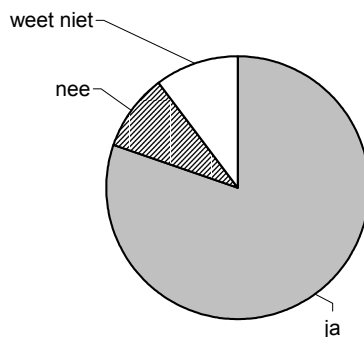

Figuur 19: Cijfer gegeven voor webpagina van KNBV

Uit bovenstaande staafdiagram kan worden afgeleid dat de meeste respondenten het cijfer 7 hebben gegeven voor de webpagina van de KNBV. Het gemiddelde cijfer is een 6,4 met een standaarddeviatie van 1,23. Opvallend is dat slechts 86 respondenten een cijfer hebben toegekend aan de webpagina. Een mogelijke verklaring daarvoor is dat velen de webpagina nooit hebben bezocht. Uit de vorige vraag is gebleken dat van de 240 respondenten er 162 de webpagina van de KNBV nooit hebben bezocht. De respondenten die de webpagina vaak bezoeken zijn er lovend over. Zij kennen een cijfer van 7 tot 9 toe. Ongeveer de helft van de respondenten die zo nu en dan de webpagina bezoeken geeft een 7. Zo'n 25% geeft het cijfer 6. Opvallend is dat zelfs respondenten die zeggen nooit de webpagina te bezoeken toch een cijfer toekennen. De cijfers lopen uiteen van 2 tot 6 waarbij 50% een 6 geeft voor de webpagina

2.4.4 Mening over opheffing KNBV

De meerderheid van de respondenten, namelijk 80%, zegt het te zullen betreuren wanneer de KNBV opgeheven zou worden. Van de overige 20% zegt de helft het niet te weten. Van deze groep die zegt geen mening te hebben zijn met name de mensen jonger dan 30 jaar en de mensen tussen de 40 en 50 jaar vertegenwoordigd; respectievelijk 32 en 28 procent. Van de mensen die de opheffing van de KNBV niet zullen betreuren komt 50% uit de leeftijdsklasse 40-50 jaar.

Figuur 20: Betreuren van eventuele opheffing van KNBV

---

3 CONCLUSIES

De enquêteresultaten uit het voorgaande hoofdstuk leiden nu tot een aantal samenvattende conclusies, die naar onze mening relevant zijn voor het bestuur in haar poging een strategie voor de toekomst uit te zetten. Deze conclusies komen hierna thematisch aan bod. Het betreffen de verenigingsactiviteiten, het imago, de opvattingen over huidig en toekomstig functioneren en de onderwerpen die een verhoogde aandacht van het KNBV-bestuur vragen.

3.1 Verenigingsactiviteiten

De drie KNBV-activiteiten die men het vaakst van belang vindt zijn het ontvangen van het verenigings tijdschrift, het ontmoeten van vakgenoten en de excursies. Deze activiteiten krijgen ook overwegend de hoogste waarderingen. Ten tweede vindt ongeveer een kwart van de respondenten kennisuitwisseling, Pro Silva-bijeenkomsten, studiekringdagen en informatie-uitwisseling belangrijk.

Als men de gegevens analyseert voor leeftijd, werkkring en het wel of geen boseigenaar zijn, levert dit het volgende beeld op:

- het ontvangen van het Nederlands Bosbouw tijdschrift is vooral voor de respondenten onder de zestig belangrijk;
- ontmoeten van vakgenoten is belangrijk voor de niet-boseigenaren;
- de excursies spreken vooral de categorieën niet-werkenden, boseigenaren en ouderen boven de zestig aan;
- direct betrokkenen, niet-boseigenaren en respondenten onder de veertig hechten belang aan Pro Silva-bijeenkomsten;
- studiekringdagen spreken vooral respondenten boven de veertig aan.

Het is daarom aanbevelenswaardig er over na te denken om het aanbod per doelgroep te verbeteren, waarbij dus niet wordt uitgegaan van een gemiddeld lid, maar uitgegaan wordt van de diversiteit aan leden, waarbij de ledenvergaderingen dienen als samenbrengende activiteit.

3.2 Imago

De respondenten vinden de vereniging overwegend deskundig en betrouwbaar, maar wel een tikkeltje saai, oubollig of gezapig, behoudend, toch maatschappelijk betrokken en harmonieus. De vereniging kenmerkt zich door een mannencultuur, die zijn verantwoordelijkheden kent, rust uitstraalt, maar tamelijk onbekend is. Nadere analyse leert dat de direct en indirect bij de bosbouwsector betrokken respondenten over het algemeen minder positief zijn over de KNBV dan de niet-werkende respondenten. Daarnaast blijkt dat de indirect betrokken respondenten gemiddeld minder positief zijn dan de direct betrokken leden. Met name de begrippen ‘behoudend’, ‘achterblijvend’ en ‘statisch’ steken hierbij af. Ook komt naar voren dat boseigenaren positiever over de KNBV zijn dan niet-boseigenaren en dat geldt ook naarmate men ouder is. Hier ligt de schone taak om aan een ander imago te werken, waardoor ook jonge mensen zich meer aangetrokken zullen voelen tot de KNBV.

3.3 Opvattingen over huidig en toekomstig functioneren

Een groot deel van de respondenten ziet de KNBV op dit moment als een kennis- en informatieplatform. In de toekomst mag die functie minder worden ten gunste van de functie als belangenorganisatie.

Sommigen opteren voor de combinatie van kennisplatform en belangenorganisatie. Anderen vinden de functie van ontmoetingsplaats voor vakgenoten en een stuk gezelligheid die een vereniging met zich meebrengt waardevol, zoals de categorie ‘anders’ liet zien. Een aantal laat weten ‘de KNBV voornamelijk niet te zien’ of ‘de KNBV te zien als een onbelangrijk geworden organisatie die teveel belangen wil dienen en daardoor sterk inboet aan identiteit’.

De indirect bij de bosbouwsector betrokken respondenten zien de KNBV het meest als kennis- en informatieplatform. De groep ‘direct bij de bosbouwsector betrokken’ respondenten noemen de categorie ‘anders’ het meest en dan vaak als de KNBV als ontmoetingsplek. Ook is er een verband tussen de leeftijd en het alternatief ‘anders’: hoe jonger de respondenten, hoe vaker de categorie ‘anders’ is ingevuld. De boscigenaren weten het minst hoe ze de vereniging moeten zien. Het is dus nodig een duidelijke koers uit te zetten, zelfs als dit eventueel leden zou kosten.

3.4 Thema's

Bij de huidige inzet scoren de thema's geïntegreerd bosbeheer, bosontwikkeling, bosinstandhouding, houtproductie en bosgebruik relatief hoog. De thema's beleidssturing, biodiversiteit, landschap, bosuitbreiding, maatschappelijke belangen, recreatie en educatie van de maatschappij geven een behoorlijke discrepantie aan tussen de huidige en de gewenste inzet. Het gat is het grootst bij de thema's bosuitbreiding, beleidssturing en educatie van de maatschappij. Niettemin zijn er grote verschillen afhankelijk van de verschillende categorieën leden. Aanbevolen wordt dus zoveel mogelijk gebruik te maken van de diversiteit van de leden, maar ook hun gemeenschappelijke, overwegend grote, deskundigheid in te zetten.

3.5 Slotopmerkingen

In het algemeen gesproken hechten de respondenten een redelijk belang aan de verschillende activiteiten van de vereniging. Het gemiddeld belang is echter geen algemeen belang: de belangstelling voor de KNBV-activiteiten verschilt per ledengroep naar leeftijd, werkkring en het al dan niet boscigenaar zijn. Bij de toekomstige planning van activiteiten dient hiermee ook zeker rekening te worden gehouden, waarbij men de toekomstige of wenselijke samenstelling van het ledenbestand in het achterhoofd dient te houden. Het gemiddelde lid associeert de KNBV met een zekere mate van conservatisme (saai, behoudend, statisch). Tegelijkertijd wordt de vereniging ook als deskundig en maatschappelijk betrokken gekwalificeerd. ‘Jongere’ leden (jonger dan veertig) laten zich negatiever uit over het imago dan de ouderen (ouder dan veertig). Voortgaan op de huidige koers zal het imago van de vereniging en daarmee de ledenbinding niet ten goede komen.

De huidige inzet van de vereniging wordt op enkele onderwerpen na niet hoog gewaardeerd. De gewenste inzet is voor alle thema's hoger. Ook valt een grote discrepantie op tussen de huidige

inzet en gewenste inzet. De prioritering van de aangegeven groepering van thema's kan een aanzet voor de strategiediscussie zijn. Ook de kleuren die op dit moment verbonden worden aan de KNBV en welke die het in de toekomst moeten zijn, laten geen onduidelijkheid bestaan: de substantieel aanwezige tint grijs dient omgezet te worden in meer groen of één van de heldere kleuren rood, geel, oranje.

Naarmate de leden ouder zijn, is de betrokkenheid bij en tevredenheid over de KNBV groter. Toch is het goed meer aandacht te hebben voor de wensen en ideeën van de jongere leden, gezien het noodzakelijk behoud van de vitaliteit van de KNBV.

Omdat de diversiteit aan belangen en interesses groot is, en soms tegenstrijdig, is het noodzakelijk om de verschillende ledengroepen bij de strategiediscussie te betrekken. Temeer omdat de diverse activiteiten, zoals de halfjaarlijkse vergaderingen, niet door een representatief deel van de leden worden bezocht.

Gezien de aard van de onderzoeksresultaten, is het initiatief van het KNBV-bestuur een strategiediscussie te voeren een verstandige keuze. Vooral omdat nog altijd 80 % van de respondenten het zou betreuren als de KNBV zou worden opgeheven.

Literatuurverwijzingen

- Abma, R. [2001] Samenhang in het bos- en natuurbeleidsnetwerk; Zicht op de positionering van belangenorganisaties in het beleidsveld. Scriptie Bos- en Natuurbeleid, Wageningen Universiteit
- Elands B.H.M. & J.N. van Laar [2001] Het beeld van de KNBV bij haar leden; enkele resultaten uit het imago-onderzoek. In: Nederlands Bosbouw Tijdschrift 73 (5) p.23 –28.
- Schanz, H. [1994] 'Forstliche Nachhaltigkeit' aus der Sicht von Forstleuten in der Bundesrepublik Deutschland. Arbeitspapier 19-94. Albert-Ludwig-Universität, Institut für Forsteinrichtung und Betriebswirtschaft. Freiburg im Br.
- Schanz, H. [2000] What is a forest? what is forestry? Science on boundaries. Wageningen University, Inaugural Series, 16 p.

Bijlagen

Ten gevolge van 'format conversie' kan het zijn dat het enquêteformulier in bijlage 1 verschilt van het originele enquêteformulier.

Bijlage 1	Enquêteformulier	35
Bijlage 2a	Overzicht van genoemde succesfactoren van de KNBV	49
Bijlage 2b	Overzicht van genoemde faalfactoren van de KNBV	52
Bijlage 3	Overzicht van genoemde producten van de KNBV	53
Bijlage 4a	Overzicht van de genoemde positieve aspecten van de KNBV	55
Bijlage 4b	Overzicht van de genoemde negatieve aspecten van de KNBV	56
Bijlage 5	Overzicht van de gemaakte opmerkingen en aanvullingen in de rondvraag	59
Bijlage 6	Resultaten van een korte telefonische enquête onder 15 non-respondenten op basis van een selectie uit de vragenlijst	62

Bijlage 1: Enquêteformulier

KNBV ledenenquête 2001

Doelstelling

In opdracht van en in samenwerking met het bestuur van de KNBV voert de leerstoelgroep Bosbeleid en Bosbeheer van Wageningen Universiteit een opinieonderzoek uit onder de leden van de KNBV.

Het doel van het onderzoek is de heersende opvattingen en meningen onder de leden met betrekking tot de taak en functie van de KNBV, alsmede de verwachtingen en perspectieven die men heeft, in beeld te brengen. Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van de bosbouw in relatie tot de samenleving. Naast vragen die direct betrekking hebben op de KNBV, treft U dus ook vragen aan die het bredere veld van bosbouw en samenleving betreffen.

De resultaten van het onderzoek zullen het bestuur in staat stellen haar werkwijze en doelstellingen te evalueren en na afstemming met haar leden aan te passen. Uw antwoorden in deze enquête vormen daarmee een belangrijke basis voor een strategische koersbepaling van de KNBV voor de toekomst. Het resultaat daarvan hangt dus mede af van Uw medewerking.

Instructie

Voor de beantwoording van de enquête heeft U ongeveer 30 minuten nodig. Beantwoord U de vragen spontaan en denk niet te lang na. Voelt U zich vrij om opmerkingen en aanvullingen met betrekking tot de vraagstelling of het gehele onderzoek te maken. Deze kunt U bij de betreffende vraag of aan het eind van het vragenformulier kwijt. Uw antwoorden worden vanzelfsprekend vertrouwelijk behandeld.

Zend s.v.p. het ingevulde formulier zonder postzegel terug aan:

KNBV

de Voorwaarts 10

7321 BT Apeldoorn

Voor aanvullende vragen kunt u terecht bij:

J.N. van Laar
Leerstoelgroep Bosbeleid en Bosbeheer
Tel.: (0317) 47 80 13
e-mail: jim.vanlaar@bhhk.bosb.wau.nl

I Persoonsgegevens

---

1. U heeft een opleiding in

- bosbouw / bos- en natuurbeheer (MBO, HBO)
- bosbouw / bos- en natuurbeheer (universiteit)
- een andere, namelijk

.....
.....

- ik volg nog een opleiding, namelijk

.....
.....

---

2. U bent werkzaam

- bij een beleidsorgaan van de overheid (rijk, provincie, gemeente)
- bij een bos- en natuurbeherende instantie
- bij een maatschappelijke belangenorganisatie
- bij een onderwijsinstelling (MBO, HBO, Universiteit)
- bij een onderzoeksinstelling
- bij een adviesbureau
- bij een stichting
- als zelfstandige
-

.....
.....
.....

---

3. Bent U zelf eigenaar van een bos? Zo ja, van een bos ter grootte van

- nee, ik ben geen bouseigenaar
  - ja, ik ben zelf eigenaar van een bos ter grootte van
    - < 5ha
    - > 5 - 50 ha
    - > 50 ha
-

4. Uw leeftijd is

- < 30 jaar
- 30 - 40 jaar
- 40 - 50 jaar
- 50 - 60 jaar
- > 60 jaar

---

5. Hoe lang bent U al lid van de KNBV?

- <5 jaar
- 5 - 10 jaar
- 10 - 20 jaar
- > 20 jaar

---

6. Hoe bent U destijds geattendeerd op de KNBV ?

- via mijn opleiding
- door vakcollega's
- door een wervingscampagne
- door krantenartikelen
- door het Nederlands Bosbouw Tijdschrift
- door de Web-pagina
- via één van de KNBV-activiteiten (voordracht, excursie, etc.)
- anders, namelijk

.....
.....
.....
.....
.....

---

7. Hoe vaak neemt U deel aan

	<i>(bijna) altijd</i>	<i>soms</i>	<i>nooit</i>
ledenvergaderingen	☐	☐	☐
studiekringdagen.....	☐	☐	☐
excursiedagen.....	☐	☐	☐
Pro Silva-bijeenkomsten	☐	☐	☐

---

8. Bent U zelf actief binnen één (of meer) van de KNBV-commissies, dan wel in het bestuur?

- ja
- nee

---

9. Bent U naast de KNBV ook lid van andere belangenorganisaties vanwege bepaalde aspecten van bos en natuur? [meerdere keuzemogelijkheden]

Ja, ik ben lid van

- ..... ANWB
- ..... Bomenstichting
- ..... Federatie Particulier Grondbezit
- ..... Greenpeace
- ..... IVN Vereniging voor Natuur en Milieueducatie
- ..... Koninklijke Nederlands Natuurhistorische Vereniging
- ..... Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging
- ..... Landschapsbeheer Nederland
- ..... Milieudefensie
- ..... Natuurmonumenten
- ..... Provinciale Landschappen
- ..... Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied
- ..... Stichting Kritisch Bosbeheer
- ..... Stichting Natuur en Milieu
- ..... Stichting Robinia
- ..... Stichting Recreatie
- ..... Vereniging Tropische Bossen
- ..... Vogelbescherming
- ..... Waddenvereniging
- ..... Wereld Natuur Fonds
- .....
- .....

II Opvattingen, meningen, verwachtingen, perspectieven

---

10. Waar denkt U aan als U aan de KNBV denkt? Geef hier a.u.b. de belangrijkste drie aan en breng een rangorde aan door deze te nummeren van 1 (meest belangrijk) tot 3 (minder belangrijk):

- .....Excursies
- .....Vakgenoten ontmoeten
- .....Informatie
- .....Ledenvergadering
- .....Nederlands Bosbouw Tijdschrift
- .....Studiekringdagen
- .....Discussies over actuele onderwerpen
- .....Gezelligheid
- .....Pro Silva
- .....Kennissuitwisseling
- .....Platform voor standpuntbepaling
- .....
- .....

11. a. Met welke kleur zou U de KNBV nu willen karakteriseren? [max. één keuze]

- ..... Rood   .....Geel   .....Blauw   ..... Grijs
 ..... Zwart   .....Wit   ..... Groen   .....

b. Welke kleur zou U voor de toekomst als karakteristiek willen zien? [max. één keuze]

- ..... Rood   .....Geel   .....Blauw   ..... Grijs
 ..... Zwart   .....Wit   ..... Groen   .....

12. Hoe beoordeelt U de KNBV? Beantwoord deze vraag a.u.b. zonder er al te lang over na te denken, gebaseerd op uw persoonlijke gevoel.

- [Het getal 2 betekent dat het begrip de KNBV zeer goed karakteriseert
 1 betekent dat het begrip de KNBV redelijk karakteriseert
 0 betekent dat U geen voorkeur heeft voor één van de begripssparen*

Geeft u per begripsspaar één kruisje in het hokje van uw keuze volgens uw eerste indruk!

	2	1	0	1	2	
bureaucratisch	☐	☐	☐	☐	☐	efficiënt
open	☐	☐	☐	☐	☐	gesloten
bruisend	☐	☐	☐	☐	☐	saai
ondeskundig	☐	☐	☐	☐	☐	deskundig
praktisch	☐	☐	☐	☐	☐	theoretisch
op verleden gericht	☐	☐	☐	☐	☐	op de toekomst gericht
voortuitlopend	☐	☐	☐	☐	☐	achterblijvend
onbetrouwbaar	☐	☐	☐	☐	☐	betrouwbaar
dynamisch	☐	☐	☐	☐	☐	statisch
vernieuwend	☐	☐	☐	☐	☐	behoudend
stad	☐	☐	☐	☐	☐	land
moedig	☐	☐	☐	☐	☐	angstig
actief	☐	☐	☐	☐	☐	passief
bekend	☐	☐	☐	☐	☐	onbekend
formeel	☐	☐	☐	☐	☐	informeel
gezellig	☐	☐	☐	☐	☐	serius
veelzijdig	☐	☐	☐	☐	☐	eenzijdig
abstract	☐	☐	☐	☐	☐	concreet
cultuur	☐	☐	☐	☐	☐	natuur
vrij	☐	☐	☐	☐	☐	afhankelijk
sociaal	☐	☐	☐	☐	☐	niet-sociaal
materialistisch	☐	☐	☐	☐	☐	idealistisch
verantwoordelijk	☐	☐	☐	☐	☐	onverantwoordelijk
vrouwelijk	☐	☐	☐	☐	☐	mannelijk
rust	☐	☐	☐	☐	☐	haast
werk	☐	☐	☐	☐	☐	vrije tijd
veranderlijk	☐	☐	☐	☐	☐	onveranderlijk
oud	☐	☐	☐	☐	☐	jong
dissonerend	☐	☐	☐	☐	☐	harmonieus
afstandelijk	☐	☐	☐	☐	☐	betrokken

13. a. Hoe ziet U de KNBV momenteel? [één keuzemogelijkheid]

- Meer als kennis- en informatieplatform
- Meer als belangenorganisatie, de belangen vertegenwoordigend van
.....
- anders, namelijk als.....
- weet niet

b. Hoe zou U de KNBV in toekomst willen zien? [één keuzemogelijkheid]

- als kennis- en informatieplatform
  - als belangenorganisatie, de belangen vertegenwoordigend van
.....
  - anders, namelijk als.....
  - weet niet
-

14. Wie zouden eigenlijk volgens U in ieder geval lid moeten worden/zijn van de KNBV, zoals U die graag zou willen zien? [meerdere keuzemogelijkheden]

- ..... mensen met een opleiding in bosbouw / bos- en natuurbeheer
- ..... mensen die werkzaam zijn in de bosbouw of aanverwante bedrijven
- ..... bos- en natuurliefhebbers
- ..... recreanten
- ..... bouseigenaren
- ..... beleidsmakers
- .....
- .....
- ..... weet niet

15. In welke mate zet de KNBV zich door haar activiteiten voor volgende onderwerpen in?

	beoordeling huidige inzet			gewenste inzet in de toekomst		
	goed	redelijk	slecht	hoog	laag	geen
Biodiversiteit.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Recreatie.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Landschap.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Houtproductie.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosgebruik.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosontwikkeling.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosinstandhouding.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beleidssturing.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Geïntegreerd bosbeheer.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
CO ₂ -vastlegging.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Maatschappelijke belangen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stedelijk groen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rood voor groen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Groen beleggen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Certificering.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tropische bossen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internationaal bosbeleid.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosgeschiedenis.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Financiering/"verzilveren".....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bosuitbreiding.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Educatie maatschappij.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informatievoorziening.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onderwijs.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Onderzoek.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

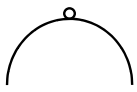
16. Vaak worden de onderstaande vier modellen - waarin een kogel zich in wisselende posities met haar omgeving bevindt - gebruikt om de opvattingen over de stabiliteit van natuur en haar reactie op menselijke ingrepen weer te geven:

Opv. A: de 'onvoorspelbare' natuur

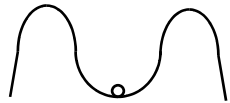
Ingrepen in de natuur hebben geen grote betekenis, want de natuur doet toch wat zij wil

Opvatting B: de 'kwetsbare' natuur

Iedere sterke ingreep voert onvermijdelijk tot verandering van de natuur

Opvatting C: de 'tolerante' natuur

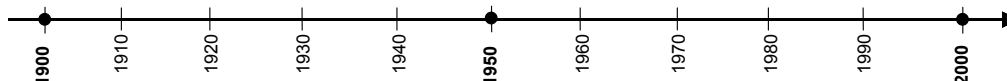
De natuur kan ingrepen compenseren, zolang een zekere mate en intensiteit niet wordt overschreden

Opvatting D: de 'vergevende' natuur

De natuur heeft een zo sterk regeneratievermogen, dat zij alle ingrepen op de lange termijn tenietdoet

- a. Welke opvatting van natuur (A – B – C – D) spreekt U persoonlijk het meeste aan?
- A   B   C   D geen antwoord
- b. Welke opvatting van natuur overheerst volgens U thans in de maatschappij?
- A   B   C   D geen antwoord
- c. Zijn de in de maatschappij overheersende opvattingen van natuur volgens U in de afgelopen 100 jaar veranderd of niet? Zo ja, wanneer en wat zijn dan de overheersende opvattingen van natuur (A – B – C – D) in die betreffende periodes geweest?
- niet veranderd
- veranderd, namelijk [markeer de tijd van verandering met een kruis op de tijdlijn hieronder en geef de overheersende opvattingen van natuur (A – B – C – D) in de overeenkomstige periode aan; meerdere kruisen zijn mogelijk]

---

17. Wat zijn volgens U de drie belangrijkste stappen geweest in de ontwikkeling van de huidige bosbouwsector in Nederland?

- .....
- .....
- .....

---

18. Wanneer en wat was volgens U de laatste gebeurtenis die van echt groot belang is geweest voor de bosbouwsector in Nederland?

In .....,

het/de.....

---

19. Welke van de volgende stellingen benadert het meest Uw opvatting over bosbouw? [één keuze mogelijk]

- "De bosbouw vertegenwoordigt de belangen van het bos in de maatschappij"
- "De bosbouw stelt de verschillende functies van bossen voor de maatschappij beschikbaar"
- "De bosbouw bemiddelt tussen de belangen van het bos en de behoeften van de maatschappij eraan"
- "De bosbouw realiseert de maatschappelijke behoeften aan bos"
- geen van deze, maar.....

20. Hoe ervaart U de algemene relatie (qua inhoudelijke positie/ belangen) van de KNBV met de volgende organisaties en groepen?

	harmonisch	conflicterend	kan ik niet beoordelen
ANWB.....	☐	☐	☐
Boschap.....	☐	☐	☐
Federatie Particulier Grondbezit.....	☐	☐	☐
Greenpeace.....	☐	☐	☐
IVN Vereniging voor Natuur en Milieueducatie	☐	☐	☐
Koninklijke Nederlandse Natuurhist. Vereniging	☐	☐	☐
Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging.....	☐	☐	☐
Landschapsbeheer Nederland	☐	☐	☐
Milieudefensie	☐	☐	☐
Ministerie LNV	☐	☐	☐
Natuurmonumenten.....	☐	☐	☐
Provincies.....	☐	☐	☐
Provinciale Landschappen	☐	☐	☐
SBNL	☐	☐	☐
Staatsbosbeheer	☐	☐	☐
Stichting Kritisch Bosbeheer	☐	☐	☐
Stichting Natuur en Milieu	☐	☐	☐
Stichting Robinia	☐	☐	☐
Vereniging Tropische Bossen	☐	☐	☐
Vogelbescherming.....	☐	☐	☐
Wereld Natuur Fonds	☐	☐	☐

21. Hoe schat U persoonlijk de invloed in van de volgende organisaties / groepen op het bos- en natuurbeleid

a. op nationaal niveau?

	groot	klein	geen	kan ik niet beoordelen
Terreinbeherende organisaties				
De Landschappen	☐	☐	☐	☐
Federatie Particulier Grondbezit	☐	☐	☐	☐
Natuurmonumenten	☐	☐	☐	☐
Staatsbosbeheer	☐	☐	☐	☐
Unie van Bosgroepen.....	☐	☐	☐	☐
Bos- en Natuurorganisaties	☐	☐	☐	☐
Milieuorganisaties.....	☐	☐	☐	☐
Maatschappelijke belangenorganisaties.....	☐	☐	☐	☐

b. op provinciaal niveau?

	groot	klein	geen	kan ik niet beoordelen
Terreinbeherende organisaties				
de Landschappen.....	☐	☐	☐	☐
Federatie Particulier Grondbezit	☐	☐	☐	☐
Natuurmonumenten	☐	☐	☐	☐
Staatsbosbeheer	☐	☐	☐	☐
Unie van Bosgroepen.....	☐	☐	☐	☐
Bos- en Natuurorganisaties	☐	☐	☐	☐
Milieuorganisaties.....	☐	☐	☐	☐
Maatschappelijke belangenorganisaties.....	☐	☐	☐	☐

c. op lokaal niveau?

	groot	klein	geen	kan ik niet beoordelen
Terreinbeherende organisaties				
de Landschappen.....	☐	☐	☐	☐
Federatie Particulier Grondbezit	☐	☐	☐	☐
Natuurmonumenten	☐	☐	☐	☐
Staatsbosbeheer	☐	☐	☐	☐
Unie van Bosgroepen.....	☐	☐	☐	☐
Bos- en Natuurorganisaties	☐	☐	☐	☐
Milieuorganisaties.....	☐	☐	☐	☐
Maatschappelijke belangenorganisaties.....	☐	☐	☐	☐

22. Welke factoren bepalen volgens U het succes of het falen van de KNBV?

.....

.....

.....

.....

---

23. Wat ziet U als belangrijkste “product” van de KNBV?

.....
.....

---

24. Wat vindt U het meest positief aan de KNBV?

.....
.....

---

25. Wat vindt U het meest negatief aan de KNBV?

.....
.....

---

26. Welke slogan past volgens U het best bij de KNBV?

- “Bos, natuur en landschap zijn onze zorg; bosbouw is ons vak”
- “Bos(bouw) voor iedereen”
- “Bos is allemachtig prachtig”
- “Geef het bos een stem”
- “Een duurzame maatschappij kan niet zonder bos(bouw)”
- geen van deze, maar.....
.....

III KNBV als organisatie

---

27. De namen van de KNBV bestuursleden zijn U

☐ volledig	☐ gedeeltelijk	☐ niet
bekend.		☐ geen antwoord

---

28. De structuur van het KNBV bestuur is U

☐ volledig	☐ gedeeltelijk	☐ niet
bekend.		☐ geen antwoord

---

29. Van de KNBV-activiteiten bent U

- meestal soms zelden
op de hoogte. geen antwoord

---

30. Over de KNBV-activiteiten wordt U

- meestal soms zelden
op tijd geïnformeerd. geen antwoord

---

31. De leden van de vereniging hebben

- voldoende onvoldoende
mogelijkheden tot inspraak in beslissingen. geen antwoord

---

32. Het KNBV-bestuur heeft

- meestal soms zelden
voldoende oog voor nieuwe relevante maatschappelijke ontwikkelingen.

---

33. Het Nederlands Bosbouw Tijdschrift leest U

- volledig selectief nooit

---

34. Welke zijn naar Uw mening de belangrijkste onderdelen van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift? Kunt U a.u.b een rangorde aangeven? [dus Uw keuze nummeren van 1 (meest belangrijk) tot 3 (minder belangrijk)]

- Opiniërende artikelen
- Informatieve artikelen
- Babbelbos
- Kienhout
- Interviews
- .....
- .....

---

35. Geef a.u.b. een cijfer voor het Nederlands Bosbouw Tijdschrift

- 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

---

36. De KNBV-webpage bezoek U

- vaak   soms   nooit

---

37. Geef a.u.b. een cijfer voor de KNBV-webpage

- 10   9   8   7   6   5   4   3   2   1

---

38. Een misschien verrassende vraag aan het eind: Als de KNBV wordt opgeheven, zou U het betreuren of niet?

- ja
 nee
 weet niet

---

39. En nog een ongewone vraag aan het eind: Hoe ziet U persoonlijk de betekenis van het verleden, de huidige tijd en de toekomst voor het nemen van beslissingen in de bosbouw?

Geef a.u.b. aan met behulp van drie cirkels welke betekenis U hecht aan verleden, heden en toekomst bij het nemen van beslissingen in de bosbouw, weerspiegeld door de relatieve grootte en de onderlinge verhouding van de cirkels.

Plaats voor tekening:

IV   Rondvraag

-
- Opmerkingen en aanvullingen ten aanzien van de KNBV, het bos, de bosbouw....**

.....

-
- Opmerkingen en aanvulling met betrekking tot dit onderzoek....**

.....

Hartelijk dank voor Uw tijd!

Stuurt U a.u.b. het ingevulde enquêteformulier in de reeds gefrankeerde retourenvelop en de eveneens gefrankeerde controlekaart afzonderlijk terug aan:

KNBV-Secretariaat
de Voorwaarts 10
7321 BT Apeldoorn

Bijlage 2a: Overzicht van genoemde succesfactoren van de KNBV

aan zich binden van deskundigen	bij alles wat zich voordoet de kansen zoeken en deze benutten	duidelijke programma's voorleggen bij ministerie namens leden
aanpassen		duidelijke stellingname vanuit sector
aansluiten bij behoeften van de leden	bij de tijd blijven (2x)	dynamiek
aanspreken jonge mensen die niet in de sector direct actief zijn	bijblijven en met de tijd meegaan	dynamiek van vereniging
aansprekende activiteiten organiseren	binden van leden door ontmoetingen rond actuele thema's	dynamisch (niet het geval)
aantal bezoekers van algemene vergaderingen, excursies, studiedagen	bindend element tussen bosbouwers onderling en met praktijk	dynamisch en innovatie bestuur
aantal leden	bindende factor	dynamisch karakter
aantal leden op bijeenkomsten	bosbeheerders/beleidsmakers	economische/stedelijke druk
aard en frequentie van activiteiten	bindende ledenblad staand voor het vakgebied	een aansprekend gezicht
actief	bindende voorzitter	eenduidige standpuntbepaling
actieve leden (volbetrokken)	binnen het vak voor ieder wat wils	eenduidigheid over rol
actieve opstelling	biodiversiteit	eensgezind achter doelstelling staan zowel praktijk en theorie
actualiteit	bosbouw verbredend -> terrein ??	eenzijdigheid vermijden
actuele kennis en informatie	maatschappij breed (??)	enorme kennispotentieel
afwisseling in activiteiten	breed maatschappelijk draagvlak	enthousiasme en sociale vaardigheid van de bestuursleden
afzien van modieuze opvattingen over bosbeleid en bosbeheer	communicatie (3x)	enthousiasmeren van leden voor excursies en lezingen
andere doelgroepen meer aanspreken	communicatie met en door leden	enthousiast, deskundig, kritisch bestuur
band en samenstelling bosbouwers	conformereren aan andere organisaties	enthousiaste leden
behoud 'platform'functie voor bosbouw: vertaling theorie/beleid > praktijk	consensus over de doelen	excursies
bekendheid	constante factor	excursies en onderzoek
bekendheid bij politici	constructieve meedenklobby	extern: duidelijk de doelen
bekendheid bij vakgenoten	contact met bosgebruikers	communiceren en verdedigen
bekendheid og (?) beleid	contacten met bestuurlijke organisaties	externe communicatie
belang dat burger heeft bij KNBV	contacten met verschillende partijen	externe oriëntatie
belangenbehartiging	binnen en buiten bosbouwwereld	flexibel kunnen zijn
belangenbehartiging voor boseigenaren	contactueel met collegae	forum voor uitwisseling van kennis
belangstelling voor bos vanuit mij	daadkracht	frequente uitwisseling van kennis en informatie
beleid van overheid en recreatieruimte welke geboden wordt	degeelijk	geboden kennisuitwisseling/programma
bereidheid tot solidariteit van verschillende organisaties	deskundig efficiënt bestuur	gedragen door enthousiaste leden
bereidheid tot vernieuwen en verbreden	deskundigheid 3x	geeft enige herkenbaarheid met geloofsgenoten
bereiken van alle vakgenoten	deskundigheid niveau	geen navelstaren en boe roepen naar boze buitenwereld
besef maatsch betekenis van bossen	deskundigheid, ook op maatschappelijk niveau	gemotiveerdheid
bestaansrecht Wageningen	discussie in het veld	gevarieerd ledenbestand (leeftijd en achtergrond)
bestuurlijke kwaliteit	dit combineren met directe achterban	gevoel bij leden dat het 'werkt' als discussieplatform/uitwisseling ideeën
betrekken jonge mensen bij vereniging	diversiteit aan activiteiten	gezamenlijk beleid
betrokken	doorlopend vernieuwend bezig zijn	goed bruisend bestuur
betrokkenheid beheerders	draagvlak in eigen organisatie	goed functioneren als kennis- en relatie platform bosbouwsector
betrokkenheid bij maatsch functioneren van het Nederlandse bos	duidelijk gezicht richting maatschappij	goed kunnen verwoorden van missie
betrokkenheid van de leden (4x)	duidelijk imago	goed tijdschrift, technisch en opinierend
betrokkenheid van diverse bosgebruikers	duidelijk omschrijven waarvoor je staat	goed vakblad (2x)
betrouwbaar	duidelijke belangenbehartiging richting Den Haag	
bevolkingsdruk - plattelandvernieuwing bezig zijn met praktijk van bosexploitatie	duidelijke doelstelling	
	duidelijke herkenbaarheid als 'beroeps'groep	
	duidelijke pro-bosbouw stellingen innemen en effectief verkopen in politiek	

goede bijeenkomsten qua inhoud en organisatie	intern: leden het gevoel geven te behoren tot een club die gezamenlijke doelen dient	mate van inspanning naar leden toe
goede bundeling kennis van sector	investeren in jongere bosbeheerders / studenten	mate waarin belangen en interesses van leden worden vertegenwoordigd
goede excursies	invloed	mate waarin het zijn stem kan laten gelden
goede inbedding in maatschappij	invloed op beleid / landelijke provinciaal	mate waarin KNBV erin slaagt
goede informatie	invloed op beleidsvormende organen	onderstaand produkt te realiseren
goede informatievoorziening divers up-to-date	inzet van actieve leden ten behoeve van mobilisering maatschappij betrokkenheid met het bos en bosbouw	mate waarin men erin slaagt belang van bossen en bosbouw voor voetlicht van de maatschappij te brengen
goede thema/studiekringdagen	inzet van de leden (2x)	mate waarin positie KNBV verbeterd kan worden in maatschappij mate waarop goede relaties onderhouden worden met bewindslieden
goede/leuke activiteiten	juiste mix tussen onderzoek en praktijk kennis (2x)	meegaan met maatschappelijke ontwikkeling en ontwikkeling in bosbouw
grijze imago van zich af schudden	kennisniveau (2x)	meegaan met tijdsgeest
groei cq het minder actief worden van andere organisaties	kennisniveau hooghouden	meer doelen realiseren
grote inhoudelijke kennis	kennisplatform organiseren	meer opkomen voor het bos, bosuitbreiding in het hele land
helder beeld naar buiten waar men voor staat	kennisuitwisseling met collegae	meeveranderen met maatschappij; bos in bredere maatschappelijke context zien
helder beeld van het doel van vereniging	kleine wereld "ons kent ons"	met concrete produktie naar buiten komen
helder doel/visie	know how	met deskundigheid naar buiten treden
heldere identiteit / eigen gezicht geluid	koers / beleid	met name voor jonge leden: "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst"
hoeveelheid werknemers	kracht door bewezen kennis en beleid	met oplossingen komen voor actuele problemen
houd de praktijk in beeld	KSF= nadrukkelijk maatschappelijk naar voren treden	minder grijs en gesloten
houding ten opzichte van wensen van niet-bosbouwers met betrekking tot Nederlandse bos	kunnen luisteren naar wat in de samenleving leeft en dit kunnen vertalen	moderne informatievoorziening
imago	kwalitatief hoogstaand vaktijdschrift	mogelijkheid interessante bijeenkomsten te organiseren
in hoeverre KNBV één gezicht naar buiten laat zien	kwaliteit	naamsbekendheid
in hoeverre leden worden bediend	kwaliteit leden	nadrukkelijk uitdragen van standpunten NBT (5x)
in hoeverre op maatschappelijke basis informatie verstrekt wordt over bomen en bos	kwaliteit van artikelen in NBT	netwerk; invloed op juiste positie netwerken
in potentie veel sterkere organisatie vanwege gemelleerdheid van leden	lange termijn visie	niet bezig met achterhoedegevechten
in woord en daad verschillende bosbelangen op evenwichtige wijze behartigend	leden	nieuwe functies bos
informatie	ledenparticipatie	nuttige en bruikbare informatie; van belang in dagelijkse werkzaamheden of het draagvlak bij het publiek groot genoeg is
informatievoorziening en -uitwisseling tussen vakgenoten	ledental	omvang
informatievoorziening	lef en openheid van de leden en bestuur	onderlinge contacten over alle aspecten van bos en bosbouw
informatievoorziening aan leden naast NBT	liefde voor bos en natuur	onderzoek
inhoud van de communicatie	lobbyen bij beleidsmakers	onomstreden visie
inhoud van NBT	maatschappelijke belang van bos en natuur	ontwikkelen van goede relaties met negatief ingesteld milieu
initiatieven	maatschappelijke betrokkenheid	ontwikkelen internationale dimensie
initiatieven van leden	maatschappelijk engagement	onzinnig beleid aanpakken en natuur (beheer etc.) een plaats geven
innemen van stellingen in het publieke debat	maatschappelijk gerichte opstelling	ook om vaktechnische wereld
inspelen op actualiteit	maatschappij gericht	
inspelen op actuele ontwikkelingen op professioneel niveau	machtige organisatie om die visie vorm te geven	
inspelen op actuele zaken	mankracht; omvang vereniging	
interactie met leden	mate inspelen op echt actuele en relevante thema's die niet alleen bos betreffen	
interactie met samenleving	mate inspelen op verwante vakgebieden en maatschappelijke behoeften in Nederland	
interesse	mate van erkenning door derden	
	mate van flexibel inspelen op maatschappelijke vraag	

op acceptabele wijze voortgaan in brengen/aanvullen van kennis	resultaten voor individuele leden	verjonging
op de bres staan voor bereiken van doeleinden door bestuur en leden	rol spelen in maatschappelijk debat over groene leefomgeving in Nederland	vermogen boeiende mensen uit bosbouwpraktijk en andere disciplines bij elkaar te brengen
op grond van wetenschappelijke feiten uitspreken over bosbeheer	samenstelling leden	vermogen om bos, bosbezit en bosbeheer een zekere constantheid te laten houden
open brede voorlichting en communicatie	sleutelfiguren dienen op meerdere fronten werkzaam te zijn geweest: beheer	vermogen standpunten uit te dragen, zowel intern als extern
open mind	snellheid en adequaatheid bij inspelen op actuele ontwikkelingen	vermogen tijdig te veranderen
open organisatie	soort informatie dat naar buiten komt	vernieuwend bezig zijn
open organisatie; oog voor maatschappelijke vraagstukken	specialistisch in bosbouw	vernieuwend zijn
openheid (2x)	standpuntbepaling op basis van deskundigheid en feiten	versterken onderlinge band leden
openheid ten opzichte van maatschappelijke belangen	sterk op praktijk gericht, is noodzakelijk	voldoende gelegenheden vakgenoten te ontmoeten & voor discussie
openheid voor maatschappij	sterke visie over hoe bos in Nederland eruit zou moeten zien in toekomst	voldoende onderwerpen voor kennisoverdracht
openstaan voor samenleving	stimulatie/voorzien in bosbouwbijdragen aan maatschappij	volgen van een duidelijk bosbouwbeleid
overzicht beschikbare kennis	stimuleren en analyseren van ontwikkelingen in bosbouw	voorlichting
plaats die bossen innemen-gaan innemen	studiedagen en overleg met LNV	voorlichting bedrijven bij politiek
positieve bijdrage in realiseren van financiële basis bos	tijdschrift	voorlichting door middel van publicatie (NBT)
potentie om te communiceren	top-down structuur werkt verlamdend	voorlichting in de maatschappij en onder de leden
PR beleid	trends ontdekken en ontwikkelingen voor zijn	voorop lopen maar niet te ver
PR naar buiten (ministerie LNV en dergelijke)	trouw van de leden	vooruitstrevendheid van de organisatie
Pro Silva	uit het bos komen	vroeg genoeg inspelen op beleidsprocessen
pro-actief opstellen	uitdragen "beste maatschappij, als u uw wensen formuleert t.a.v. van bos dan maken wij ons daar sterk voor"	wel aansluiten bij de praktijk van het beheer
professionaliteit uitstralen in NBT	uitstraling daadkracht	zich niet teveel inlaten met alternatieve en modieuze ??
professionele opstelling	veel grondeigenaren (grond=macht in Nederland) (2x)	zich profileren in actuele maatschappelijke discussie op haar werkterrein
profilering	veel interesse van leden door inhoudelijkheid	zichtbaarheid naar buiten
profilering naar "buitenwereld"	veel kennis (2x)	
regelmatige bijeenkomsten voor de leden	veranderen naar pro-actief en naar buiten tredend	
rekening houden met gemengd ledenbestand	verbinding vormen met beleid en politiek	
relativeren van (te) fanatieke en eenzijdige natuurfilosofieën	verhouding ambtelijke functionarissen en particuliere belanghebbenden	
resultaten		
resultaten voor het bos in de wereld		
resultaten voor het bos in Nederland		

Bijlage 2b: Overzicht van genoemde faalfactoren van de KNBV

De genoemde faalfactoren zijn gegroepeerd in de onderstaande acht categorieën.

Tussen haakjes staat het aantal malen dat een factor of aspect is genoemd.

Stoffig imago	Onbekendheid / weinig aan de weg timmeren/ externe communicatie
verjonging gewenst old fellow imago modern imago in plaats van huidige grijze baarden geen evenwichtige leeftijdsverdeling (2x) beeld van grijze oude mannencultuur beetje stoffig imago traditioneel imago	onbekendheid onbekendheid bij politici onvoldoende aan de weg timmeren (2x) slechte communicatie/pr teveel vanuit sector actief 'ons kent ons' sfeer neigt tot eenzijdige positiebepaling in samenleving bekendheid naar buiten is te gering doelstellingen niet bekend: daardoor weinig rendement uit verworven positie gebrek aan vertegenwoordigers in Den Haag betere communicatie naar buiten burger weet niet waar het over gaat onbekendheid bij vakgenoten onbekendheid in de maatschappij te weinig politiek gericht natuur niet op politieke agenda
Introvert	Eenzijdige benadering
in zichzelf gekeerde professionals intern gerichtheid introverte karakter erg afwachtend nu klein (veilig) gesloten wereldje nu gesloten op zichzelf introvert onvoldoende antenne voor veranderende maatschappelijke verhoudingen	sterk wetenschappelijke benadering is te eenzijdig te bekrompen visie op bosbouw te sectoraal hoog 'Wageningen-gehalte' niet aansluiten bij praktijk van het beheer
Passief afwachtende houding	Onderwerpen / standpunten
passief passief/afwachtende houding te laat reageren gebrek aan flexibiliteit / kokerdenken gezapige leden / onwil om te veranderen te vriendelijk naar de overheid	erg veel productiegericht veel nadruk op houtproductie en aanverwante onderwerpen pro jacht geen evenwichtige afspiegeling bos en houtsector (2x) passief onbelang van bossector in economisch opzicht geen standpunten van betekenis niet alleen standpunt van mensen verwoorden die zelf geen bos bezitten
Belangenbehartiging	Financiën
geen belangenbehartiging maatschappelijke wensen alles willen doen (geen belangenbehartiging)	financiën laat het afweten met betrekking tot grote financiële nood waarin bosbouwsector verkeert

Bijlage 3: Overzicht van genoemde producten van de KNBV

aanspreekpunt en platform voor kennis en info behoeft voor politici, beleidsmakers etc	bos als perfect middel voor een gezonde, duurzame samenleving "bos moet"	goed onderbouwde 'open en eerlijke' voorlichting cq communicatie
aansprekende kennis en toegankelijke ervaring over Nederlandse bos	bos en natuur	goed tijdschrift, technisch en opiniërend
aanwezige bosbouwkennis	bos onder de aandacht brengen	goede excursies
acceptgiro's	bosbezit en ondernemerschap zouden samen moeten gaan	goede thema/studiekringdagen
activiteiten ten behoeve van kennisuitwisseling leden	bosbouw als belangrijke en verantwoorde activiteit voor de maatschappij neerzetten waar vakkennis voor nodig is	goede wetenschappelijke artikelen met een vertaling naar de praktische bosbouw
afweging ten aanzien van gebruikswaarde produkten	'bosbouw' in discussie houden	goede, actuele korte ledeninformatie over zaken in binnen en buitenland
behandelen maatschappelijk relevante vragen rondom bos op eigentijdse manier	bosbouwkennis in brede zin verspreiden	grote bestudering van ervaringen en ontwikkelingen in het verleden
behartigen belangen van het bos en bosbouwers/natuurbeschermers	breed belang bij discussies in maatschappij inzake bos en aan bos gerelateerde natuur	grotere maatschappelijke betrokkenheid voor bossen
beïnvloeding omgeving vanuit beroepsgroep	bruggehoofd tussen bos/natuurbeheer en maatschappij waarbij de maatschappij leidend is	het bos en doelmatig, economisch, ecologisch en sociaal verantwoord beheer
belang van het multifunctionele bos	communicatie	het vertalen van interne deskundigheid in goede communicatie met de maatschappij
belangen van groene leefomgeving verdedigen/vertegenwoordigen	communicatie binnen Nederlandse bosbouwwereld	het zelf bevestigd worden als "bosbouwer"
belangenbehartiger voor gemeengoed dat te maken heeft met zaken als bosbouw/bosbb	communicatiekanaal tussen eigenaren/beheerders/beleidsmakers	houtproductie ingepast in duurzaamheid en biodiversiteit
belangenbehartiging (5x)	communiceren	imagoverbetering bosbouw
belangenbehartiging nat/prov van bosbouw	contacten	impuls voor veranderingen
belangenbehartiging van particuliere bosbeheerders	contacten bosbouwers	in goede staat houden en ontwikkelen van Nederlandse groene ruimte voor NL./internationale burger
belangenvertegenwoordiging (3x)	de uitwisseling	inbreng brede bosbouwkennis
belangenvertegenwoordiging ten behoeve van bosbouw in Nederland	delen/uitwisselen van kennis en ervaring bosbeheer	info
belangenvertegenwoordiging van bosbouwsector	deskundigheid (2x)	info over bosbeheer in Nederlandse en vergelijkbare gebieden in West-Europa
belangenvertegenwoordiging van boseigenaren naar samenleving en overheid toe	deskundigheidsimago bij maatschappelijke discussies	informatie (2x)
beroepsorganisatie	discussie (2x)	informatie en kennis
bevorderen op houtproductie gerichte bosbouw = beste basis voor mooi duurzaam bos	discussie over vak	informatie- en kennisplatform
bevordering bewustwording belang behoud leefomgeving	discussie/debatplatform	informatie over bos op praktisch en wetenschappelijk niveau, minder op recreatief of amateur niveau
bevordering PR van de bosbouw	discussiegroepen	informatie over ontwikkelingen in de bosbouw naar de leden
bevordering spreiding kennis over bos en bosbouw	draagvlak	informatie verstrekken over waarde en mogelijkheden bos voor maatschappij
bieden van ontmoetingsplatform met een warm gevoel voor onderwerp	een goed bos dat zodanig wordt beheerd dat het ecosysteem duurzaam in stand blijft of verbeterd wordt	informatiebron
bij elkaar brengen en binden mensen	elkaar ontmoeten in woord en schrift	informatieuitwisseling
bij elkaar brengen van alle partijen welke bij bosbouw betrokken zijn.	er zijn	informatieuitwisseling via NBT
bij elkaar brengen van verschillende groeperingen	erkende en gesteunde vorm van bodemcultuur door onze vakvertegenwoordiging	informatieverstrekking
bijeenkomsten (2x)	ervaringen uitwisselen	informatievoorziening en -uitwisseling ten behoefte van bosbouw in Nederland
bijeenkomsten met vakgenoten	excursies (6x)	informatievoorziening over ontwikkelingen in bosbouw
bijeenkomsten organiseren en voorbereiden	extern: adequate belangenbehartiging met als resultaat meer begrip belang bos voor Nederlandse maatschappij	informer
ten behoeve van discussies en standpuntbepaling	gebaseerd op wetenschappelijke gefundeerde uitgangspunten	inhoudelijke ontwikkeling
bindend element	geïntegreerd bosbeheer	inhoudelijke studies/kennisuitwisseling
binding	gelegenheid om over bos te praten	intern: kennis en informatie uitwisseling
bomenkennis verspreiden	gesprekspartner in het maatschappelijk circuit	inventariseren, bekritisieren en kanaliseren van diverse bosbouwvisies om tot juiste beleidsadviesing te komen
	glossy NBT	invloed op beleid
	goed neerzetten van de bosbouw, midden in de samenleving	

inzet voor natuur en landschap in Nederland en daarbuiten (tropen)	netwerk van deskundigheid	professionele informatievoorziening (Pro Silva)excursies
kennis (7x)	neutrale kennisbron	richting geven aan discussie over wijze van bosbouw(bosbeheer) van Nederlandse bossen
kennis (is macht)	neutrale kennismakelaar	rode draad voor de bosbouwwereld als geheel in Nederland
kennis en bewustzijn van belangen bos en natuur bij brede groep betrokkenen	nota's onder andere met betrekking tot beleid	saamhorigheid van diegenen die in bosbouw werkzaam zijn
kennis en ervaring uitwisselen mbt bossen	onderling contact	samen sterk
kennis en info nu	onderlinge band	samenbundeling van kennis uit het veld
kennis en informatie onder handbereik brengen (toekomst)	onderlinge contacten tussen vakgenoten	samenwerking met gelijkgerichte organisaties
kennis en informatieuitwisseling	onderzoek en onderwijs	schriftelijke informatie
kennis feiten databank	onderzoek / discussie met anderen uit vakgebied, maar ook met andere sectoren, maatschappelijke belangen	standpunten
kennis over bos	onderzoekresultaten	stapels papier in de brievenbus
kennis uitdragen	ontmoeten mensen uit praktijk	stimuleren kennisontwikkeling
kennis van bos en bosbeheer; oa uitwisseling	ontmoetingsplaats voor vakgenoten; uitwisseling kennis en informatie	studie
kennis van de sector	ontmoetingsplatform vakgenoten	studiedagen (5x)
kennis van zaken	ontmoetingsplatform voor beheer en beleid	studiekringedagen (2x)
kennis verspreiden	ontwikkeling positie in samenleving	sturing maatschappelijke / politieke agenda ten aanzien van bossen
kennis/ervaring in de breedte van bosfuncties	op de hoogte brengen ontwikkelingen in bos en natuurbeheer	tevreden leden
kennisoverdracht (5x)	open platform voor uitwisselen relevante info bos en natuur	uitdragen/bewaken van kennis en know how op bosbouwgrond
kennisoverdracht aan elkaar en uitwisselen	opkomen voor bos in Nederland	uitvoering van mogelijke geleerde doelen / doeleinden
kennisplatform	optimale informatie bosbouw ten aanzien van maatschappelijke mogelijkheden	uitwisseling ervaringen
kennistransfer	overbrengen van kennis uit praktijk	uitwisseling van informatie en standpunten tussen leden naar onderwijs / bedrijfsleven / overheid
kennisuitwisseling (9x)	overleg met collega's van elders uit het land	uitwisseling van kennis en ervaring op bosbouwgebied
kennisuitwisseling over bosbouw op alle niveaus	platform (2x)	verdieping bosbouwkundige kennis
kennisverbreiding	platform met volgende doel: verder komen in je vakgebied "bosbouw"	verenigen van vakgenoten en vakkennis
kennisverspreiding	platform over bos als biotoop	vereniging en uitdraging van kennis aangaande bos
KNBV als belangenorganisatie	platform van uitwisseling en standpuntbepaling naar het beleid toe	verslag doen en gelegenheid geven tot uitwisselen kennis
KNBV is er voor het bos	platform voor discussie	verspreiden van actuele kennis
KNBV zou veel kunnen betekenen hierin	platform voor discussie en uitwisseling van ervaringen op gebied van bosbeheer	verspreiding van bos-kennis ca
koersbepaling en steeds bijsturen van bosbouwbeleid en uitvoering	platform voor kennis en ervaring van bosbeheer, -bouw, -inrichting etc.	versterken van kennis van KNBV
kontakten	platform voor kennis- en informatieuitwisseling voor betrokken leden ten behoeve van bosbouw, plaats in maatschappij	vertegenwoordiging en belangenbehartiging van vakgebied
kritisch oordeel over stellingen die buitenwereld over bos en milieu poneert	platform voor vakmanschap	voorbeelden uit gebieden
kwalitatief hoge peil van bosbouw	platform waar deskundigen kennis uitwisselen over bos en bosontwikkelingen	voorlichting (3x)
lopende en afgeronde onderzoeken	platformfunctie (2x)	voorlichting en stimulering van een goed beleid
marketen idee dat bosbouw = bosbeheer	plek om samen te komen	voorlichting van overheid in maatschappij vanuit standpunt van de (particuliere) boseigenaar
meer draagvlak voor bos	politiek (toekomst)	voorlichting, bijvoorbeeld over geïntegreerd bosbeheer, Pro Silva
meer samenwerking met Nederlandse Dendrologische Vereniging	position papers -> initiatieven	website
meervoudige functies van een bos	Pro Silva (3x)	werken aan bosontwikkeling en boskwaliteit
meningen in de pers	Pro Silva > daadkracht	zelfstandig opiniërend bosbouw tijdschrift
meningsvorming	Pro Silva Nederland	zorgdragen dat kennis en praktijk elkaar blijven ontmoeten
moet worden: actief meewerken of denken aan beleid	pro-actieve belangenbehartiging vanaf nu	
natuur	professionaliteit	
natuurlijk bos		
NBT (48x)		
NBT op goed middelbaar en publieksniveau		
NBT, maar dan anders		
netwerk (2x)		

Bijlage 4a: Overzicht van de genoemde positieve aspecten van de KNBV

aandacht voor bos en zijn gebruik	communicatie	gemengd bosbouwpolitiek
aanwezige kennis	constante factor	gezellige, leuke, "ongevaarlijke" club
aardige mensen	contact met collega's (3x)	gezelligheid met vakgenoten/studiegenoten
actief in bosbeleid op regeringsniveau	contact met collega's en andere bosliefhebbers	goed bereikbaar voor iedereen
actieve indruk	contact wetenschap en praktijk	goed georganiseerd (2x)
activiteiten organiseren	contacten	goed platform voor mensen die vanuit heel verschillende achtergronden met bos bezig zijn
balans tussen cultuur / natuur / nut	continuïteit	goed tijdschrift (2x)
beheer Nederlandse bos	continuïteit door bestuur en commissie (vrijwilligers)	goede begeleiding van informatiestroom
behoefte aan informatie en toekomstperspectief duidelijk	continuïteit van aandacht	goede geest: nog idealistisch
behoud hoog kennisniveau	continuïteit waarmee het het NBT weet te presenteren	goede sfeer
bekende gezichten	dat het er is	goede vereniging
betrokkenheid leden bij het onderwerp	dat het over bos gaat	groene, natuurbeschermingskant
betrokkenheid met het vakgebied	dat ze bestaat	groep enthousiast
betrokkenheid vakgebied	dat ze mij in staat stelt meer over bosbouw te leren	grote informatieoverdracht
betrouwbaar	dat ze nu probeert meer naar buiten te treden	grote inhoudelijke kennis
betrouwbaarheid (2x)	dat zij zelf positief denken	heel veel kennis
betrouwbare, gedegen informatie door middel van NBT	degelijk	herbergt enorme theoretische kennis
bieden ontmoetingsplatform	delen van kenniservaring op gebieden van het gebruik 'bos'	herkenbare vakidioten
bieden van platform van bosbeheeraangelegenheden	democratie in vereniging	het actief uitdragen van bepaalde thema's middels studiedagen en excursies
biedt een platform voor aan bos gerelateerde zaken, mensen en activiteiten	deskundigheid (3x)	het belang van bos als systeem vooropstellen
bijeenbrengen groot aantal mensen uit bosbouwsector onder een organisatie	deskundigheid uit alle nationale bosbouwdisciplines komen er bijeen	het met elkaar in gesprek brengen
bijeenkomsten	deze enquête	het staan voor bos als kristallisatie van wat mensen willen, beogen
bindende kracht beroepsgroep	discussie	hoogstaande vakkennis
bosbouw	discussie in het veld	Iedereen mag zijn/haar mening verkondigen
bosbouwend Nederland ontmoet en stimuleert elkaar	discussieplatform met prettige sfeer	in bekend maar flexibel regiem tijdig over alle aspecten van bos en bosbouw werken
bosbouwers met diverse achtergronden verenigen	doorlichting bosbeheer programma's	informatie
bosbouwers uit verschillende sectoren binnen bosbouw	doorzettingsvermogen en flexibiliteit/aanpassing op lange termijn	informatievoorziening
brede belangenkring ?	duidelijke naam	inhoudelijke discussie
brede benadering van het bos	een aardig, zij het wat ? tijdschrift	inhoudelijkheid
brede ervaring en kennis aanwezig onder de leden	een niet door emoties geleide, rationele organisatie	instandhouden bos(bouw)kennis in Nederland; Nederland steeds meer verstedelijkt en traditionele bosbouw verdwijnt
brede samenstelling van leden	eigen aan echt duurzame begroeiingsvormen	interne betrekkingen met betrekking tot vak inzet en betrokkenheid
brede vertegenwoordiging van wetenschap, onderwijs, enz.	eigen karakter	kennis (3x)
breed gericht	enige orgaan waar bosbouw als geheel onderdak heeft	kennis en info ??
breed samengesteld ledenbestand met grote netwerken	enige overgebleven ontmoetingsplaats voor vakgenoten	kennis en info uitwisseling over bos, bosbouw en beleid
breed samengestelde vakvereniging	enige sectorale organisatie voor professionele bosbouw	kennis en informatie overdracht
breed spectrum van professionals	excursies (4x)	kennis en informatie uitwisselen
bundelen en organiseren van kennis	excursies en discussies in het veld over beheer en ontwikkeling	kennis uit/overdragen
club met potentie	excursies, voorlichtingsdagen en dergelijke voor bosbouwsector	kennis uitwisselen
club min of meer gelijkgestemde zielen met hart voor groen en die zich daarvoor willen inzetten	gedegen organisatie	kennis van het netwerk
collegialiteit	gedegenheid	kennisfunctie
combinatie inhoud met oa aangename wijze bijhouden netwerk	gedreven mensen die wat willen doen aan bos en samenleving	kennisoverdracht (2x)
		kennisoverdracht actuele ontwikkelingen in bossen
		kennissuitwisseling in positieve sfeer
		kennisverbreiding

kennisvergaring	ontmoetingsplaats (2x)	stabiliteit / continuïteit
kiest voor bos	ontmoetingsplatform voor vakgenoten	sterke continue factor in veranderende tijden
klankbordgroep voor ontwikkelingen in de sector	op basis van goede argumenten over materie spreken	stimuleren interesse in bos
kleine wereld	op goede manier bij a) met haar leden te delen	streven naar goede informatie, voorlichting, contacten, verbondenheid
lage contributie	open en democratische vereniging	studiebijeenkomsten
lang bestaan	organisatie studiekringbijeenkomsten	studiedagen
leden	organiseren van themabijeenkomsten	studiekring
ledentrouw (2x)	overdracht kennis en discussieplatform	studiekringbijeenkomst
ledentrouw	bosbeleid en bosbeheer	tegen de verdrukking in blijven hameren op belang van duurzaamheid in beheer van bossen
leuke activiteiten	overkoepelend	ten aanzien van zorg en beheer van het bosthemaexcursies, waardoor contact theorie en praktijk
lezingen, onder andere "Profijtbeginsel in de bosbouw"	passie voor bos	tijdschrift
liefde voor het bos	platform van mensen die met het bos op enigerlei bezig zijn	trouw van de leden (vaste kern)
liefde voor het bos in de ruimste zin van het woord	platform voor meningsvorming	vakgenoten ontmoeten (2x)
loyaliteit aan vereniging	platform voor praktische kennis	vakinhoudelijk debat en degelijkheid
loyaliteit aan vereniging	platform voor vele stromingen	vakkennis voor vakman
maatschappelijk	platformfunctie	veel
meestal actuele interessante studiedagen	positieve sfeer	veel kennis en ervaring
met collega's ideeën uitwisselen	praktische ervaring	veel leden vanuit verschillende geleding die allen een positieve grondhouding hebben
met stijl naar buiten treden	praktische insteek	veelzijdige taakstelling die blijvend de moeite waard zal zijn
min of meer gelijk gestemde zielen	Pro Silva (6x)	vereniging van vakgenoten
mogelijkheid bij elkaar in de keuken te kijken	Pro Silva afdeling	verenigt brede groep die begaan is met (Nederlandse) bosbouw
mogelijkheid voor ontmoeting cq discussie beoefenaars verschillende disciplines groene sector	Pro Silva excursies -> kennis uitwisselen in het bos	verstrekking actuele informatie
NBT (15x)	professionele uitstraling	verzameling van zowel praktische als theoretische bosbouwers
NBT (wel zeer suffe layout) en ?	promoting bosbouw	volgen nieuwe ontwikkelingen en stimuleren ervan
NBT goed, semi-wetenschappelijke inslag	Pro-Silva bijeenkomsten	voor ingewijde betrouwbare vereniging die voor zijn zaak staat
NBT wordt steeds beter leesbaar	regelmatige uitwisseling van kennis en opvattingen	vormt zeer goed platform voor uitwisseling van kennis (informatie)
netwerk	relatie maatschappij	vrije informatie- en kennisuitwisseling
netwerken	ruimte voor nieuwe mensen en nieuwe ideeën	weinig
neutraliteit	rust / betrouwbaarheid	weinig geheime recepten
objectiviteit	samenbrengend gevoel voor bos en bosbeheer	zeer breed speelraam
onafhankelijkheid	samengesteld uit diverse geledingen	zorg voor het bos
onderlinge binding	sociale contacten	
onderlinge contacten tussen leden	soms erg goede studiekringdagen	
ontmoeten bosbouwminnend Nederland	stabiel	
ontmoetingsaspect theorie / beleid / praktijk met de daarbij behorende activiteiten	stabiele organisatie	
	stabiliteit (2x)	

Bijlage 4b: Overzicht van de genoemde negatieve aspecten van de KNBV

aandacht voor vage beleidsonderwerpen	begint overbodig te worden temidden van andere, jongere organisaties	bekendheid buiten de eigen kring
aardige mensen	begrip bos moet breed opgevat gaan worden	beleidsterrein niets over te zeggen
achter maatschappelijke ontwikkeling aanlopend	behartiging van alleen belang bos	besloten
activiteiten teveel vanuit sector	beheers- en natuurgeoriënteerd in plaats van gebruiksgoriënteerd	besloten ons-kent-ons sfeer
algemene belangenbehartiging van bosbouw in Nederland en die van boscigenaren in het bijzonder	behoudend	beslotenheid
ambtenaren gedoe	behoudendheid en isolering	bewaking ervaring met het verleden te koppelen aan toename van invloed van stedeling
anoniem	bekendheid	bijeenkomsten zijn saai en academisch (behalve Pro-Silva)
	bekendheid binnen Nederland	

blind voor maatschappelijke ontwikkeling	grijze imago	niet aanwezig bij discussies in de maatschappij, in de pers, in de media
bos is begin van keten die onvoldoende in beeld komt	grijze mannenclub	niet actueel
bos staat nog te veel centraal in plaats van bosbouw	grijze/oude ballen club	niet erg actueel
bosbeheer in plaats van bosbouw	heeft geen 'smoel'	niet erg vernieuwend
brede onderwerpen wel aangestipt, maar niet doorleefd	het landelijke, logge orgaan	niet uitgesproken
conservatisme	hierarchisch (2x)	nieuwe bestuursleden zonder verkiezing, geen mededeling vacature
dat ze te weinig laat merken	hobbelt mee met actuele onderwerpen zonder zelf standpunt in te nemen, bijvoorbeeld certificering	onbekendheid
de houtboerachtig	hoog ons-kent-ons-gehalte	onbekendheid bij kleinere boscigenaren/gemeenten en jonge bosbouwers
defensieve opstelling	huidige discussies vereisen breder werkveld, naast bos ook natuur, recreatie en dergelijke	onbekendheid in samenleving
desinteresse in maatschappij / politieke ontwikkelingen	imago van groene jassen en ouwe-jongens-krentenbrood in knickerbockers	onheldere enquête sturen die veel meer tijd vraagt dan voorgespiegelde 30 minuten
detaillisten	in verleden te conservatief	'ons kent ons'
dieptagische club met ongelooflijke onmacht om op noden van maatschappij in te spelen	in zichzelf gekeerd	onvoldoende stemverlening aan particuliere bosbeheerders
doet te weinig voor penibele situatie waarin particuliere bosbouw zich bevindt	ingewikkeldheid artikelen NBT	onvoldoende uitstraling naar niet-vakgerichte "buitenwereld"
door grote interne gerichtheid te weinig extern profiel	inteechtgehalte	onwil om zich te laten horen als andere organisaties of groepen onzin over bossen en bosbouw uiten
doorwerking naar maatschappij wil maar niet lukken	interne gerichtheid (2x)	op sommige punten te beperkt
drempel die ik zelf voel	introvert; vrijwel alleen Nederland	opener mag wel en te weinig bekend
dus aanbodgericht in plaats van vraaggericht	isolement	organisatie van de praktijk. Relatief moeilijk te integreren als buitenstaander (tropische bosbouw)
eigen wereldje	kennisoverdracht naar niet-vakman en beleidsinvloed overheid nationaal	oubollig imago
elitair karakter	kleine aantal "ingewijden"	oubollige imago naar buiten toe
en, bos heeft mij zoveel te bieden	kleine groep	oubollige uitstraling van de ledenvergaderingen
er wordt niet hard en duidelijk gepraat	kleine klik die imago bepaalt	oubolligheid (2x)
erg op houtproductie gericht (in tegenstelling tot Pro Silva)	kleine kring die moeilijk zonder het eigen belang tot een open discussie komt, eigen belang	oubolligheid, vooral van het bulletin (soms)
erg veel produktiegericht / bosontwikkeling (fysiek / maatschappij)	kliekvorming	"oude garde" drukt stempel
excursies / vergaderingen duur	kliekvorming; geslotenheid naar buitenstaanders	oude jongenskrentenbrood mentaliteit
externe betrekkingen met betrekking tot beleid (gebrek aan) aansluiting bij hedendaagse maatschappelijke vraagstukken	landelijke organisatie	ouderwets imago
gebrek aan internationale oriëntatie	langdradige geschillen over Robinia en Teak beleggen	ouderwetse uitstraling
gedetailleerd discussierend	ledenvergaderingen	passief
geen alliantiepartner	leeftijdsofbouw (te oud)	passiviteit
geen bekendheid	lezingen in Wageningen te ver weg voor het Noorden	pro-jacht houding
geen duidelijk omschreven/uitgedragen gedachtegoed	(licht)behoudende mening van gemiddeld lid (zit overigens wel verbetering in)	publicaties over tabellen
geen duidelijk standpunt innemen/te consensus gericht	lidmaatschap duur	reactief
geen energie uitstraling	logo	rookgedrag tijdens excursies
geen idee wat KNBV naast NBT en Pro Silva allemaal doet	mannencultuur	saiheid (2x)
geen kans zien alle bosbouwinfo in een leesbaar tijdschrift te bundelen	'mannetjes-cultuur'	"sigaartjes-bij-de-borrel-imago"
geen speler in het veld	meedoen aan modeverschijnselen	sfeer wat te behoudend
geen standpunt	meer naar buiten treden	sommige artikelen zijn conservatief
geen verstand van bosexploitatie	meer nadruk op onderzoek is gewenst	bijvoorbeeld richting robiniahout
gesloten karakter: eigen kringetje	meer oog voor academici en hoog opgeleiden	soms enigszins stoffig oubollig karakter
gesloten, conservatieve imago	meer jarenplan bosbouw loopt ver achter	soms iets te hoog "incrowd"gehalte, met name vanuit WU
geslotenheid	mogelijk denkt men minstens een titel te moeten hebben om toegelaten te worden, gelukkig niet zo	soms te individueel
gezapigheid	naam bosbouw; tijd voor verandering naam!	soms wat ver van de praktijk
grijs (2x)	naar binnen gericht	soms wat vrijblijvend
	NBT diversiteit onderwerpen mag wat breder en layout niet geweldig	soms wellicht te veel wordt vastgehouden aan de traditionele benadering van bosbeheer
	neiging tot behoudend gedrag	spreekt niet aan
		staat niet echt in de maatschappij
		sterke gerichtheid op Nederlandse bosbouw

stoffig	te weinig invloed in "Den Haag" / provincie	voorzitter te lange opening, liever frisse stelling
stoffig imago (2x)	te weinig invloed op beleid	wat feodale landadel en hun rentmeesters
studiekringdag en NBT zeer stoffig	te weinig jonge leden	wat minder veel
suggestie van belangenbehartiging; blijkt niet buiten vereniging	te weinig met de tijd meegaand	wat oubollige sfeer
te academisch (2x)	te weinig oog voor praktische zaken	wat saai imago
te behoudend	te weinig opengheid voor natuur en ecologie	wat traditionele standpunten (neiging daartoe)
te bekrompen visie op bosbouw in relatie totomgeving	te weinig vernieuwend	weer een organisatie met bijeenkomsten etcetera
te conservatief (2x)	te weinig zichtbaar in maatschappelijk debat	weinig doorstroming nieuwe jonge leden naar commissies / bestuur
te conservatief om mee te praten met actuele beleidsonderwerpen	te wetenschappelijk	weinig dynamisch imago
te eng "bosbegrip"	te veel gericht op de interne leden, niet maatschappij gericht	weinig economisch gericht
te enge belangen	te veel gericht op maatschappelijke "behoeften" inplaats van echt puur op boseigenaar	weinig enthousiaste uitstraling buiten eigen kring
te gering van omvang	te veel het karakter van een "wetenschappelijk" praatgroepje	weinig geëngageerde opstelling
te geringe daadkracht door interne verdeeldheid	te veel in zichzelf gekeerd (2x)	weinig grip op ontwikkelingen (beleid)
te gesloten	te veel op achtergrond aanwezig	weinig landelijke publiciteit
te intern gericht	te veel vriendjespolitiek	weinig vindingrijkheid, weinig frisse wind
te introvert	tijdschrift qua presentatie niet meer van deze tijd	weinig vooruitstrevend / zeer conservatief
te passief, met namenaar buiten	timmeren totaal niet aan de weg	wel verstand van bosbeleid, maar geen bosbouw
te sectoraal	timmert nationaal te weinig aan de weg	werkveld krimpt, minder mensen werkzaam in bosbouw: vraag of we dit willen? Deze discussie voeren
te statisch / weinig flexibel	timmert niet aan de weg	wetenschappelijk getinte bijeenkomsten
te veel geleuter over details	timmert te weinig aan de weg	wetenschappelijke artikelen in tijdschrift
te veel gericht op het eigen wereldje	traagheid	wijd open oren en ogen naar de samenleving hebben
te veel gericht op 'oude adel' die bos / natuur bezit	traditionaliteit	wisselende kwaliteit bosbouw tijdschrift
te veel incrowd	traditionele, weinig dynamische uitstraling	wollige organisatie, die teveel in onderwijs Wageningen is blijven hangen. Niet bij de tijd
te veel naar binnen gericht	treedt veel te weinig naar buiten met één stem namens alle bosbouwers en hun organisaties	wordt te weinig vereenzelvigd met grote maatschappelijke belangen op het gebied van milieu
te veel op bos gericht en te weinig op bos als economische sector	vaak dezelfde gezichten	zeer vage, heterogene achterban
te ver weg van wat mensen echt beweegt	vaak te weinig praktisch	zeer wetenschappelijk
te Wageningen	vaste belangenbehartigers die langzaam aan een update toe zijn, ze zijn te zuur	zeggen brede kijk op bos te hebben, maar alleen houtprijzen aan de orde tijdens jaarrede
te weinig "aktiebereidheid" (in goede zin van het woord)	veel geneuzel	zelfgenoegzaamheid
te weinig aan de bel trekken bij overheid	veel zaken / kennis alleen bereiken via informele circuit: ons kent ons	zoekt discussie met andere sectoren niet op
te weinig aandacht voor politici op rijks-, gemeentelijk en lokaal niveau	veelal dezelfde onderwerpen voor bijeenkomsten en symposia	zoveel bosbouwers die geen lid zijn
te weinig aansprekend voor jongeren	vereenzelviging met "houtlobby"	zoveel leden die nooit op bijeenkomsten komen
te weinig dynamisch	vergaderingen	??veld is wat te smal
te weinig extern gericht	verlengstuk van beleidsbepalende organisaties en dus gecastreerd	
te weinig gericht op belang van natuur voor maatschappij	vertegenwoordigt een kleine sector die in huidige natuurgeweld steeds onbelangrijker wordt	
te weinig gericht op maatschappelijke vraag en op bestuurders	vooral aandacht aan economische duurzaamheid	
te weinig gericht op samenleving buiten bosbouw wereld	voorzichtigheid	
te weinig informatie vanuit de praktijk		

Bijlage 5: Overzicht van de gemaakte opmerkingen en aanvullingen in de rondvraag

- Goede aanpak om door middel van enquête te komen tot koersbepaling.
- Ik vrees met grote ... het gaat dezelfde kant op als met de jacht ... de veeteelt. ... krijgt het voor het zeggen. Ik hoop dat ik er naast zit. Succes.
- Prima club, ben zelf wat afstandelijk, blijf zeer geïnteresseerd. Nu te weinig prioriteit in verband met werk. Beetje stoffig imago.
- Er moet meer gebeuren met de kennis.
- KNBV zou meer vakinhoudelijke stellingen moeten nemen. Daarbinnen scheiden: 1) doelstelling (ieder voor zich laten kiezen) 2) vakkennis (streng zijn tegen onzin). Vermenging met andere clubs niet gewenst, vak verwatert dan. Bosbouw is echt vak. Bestuur en ? moeten alert zijn op vermenging persoonlijke ? en vakkennis. "Ik vind dit geen boom" enz. dient als onheus aangemerkt te worden.
- KNBV is terughoudend (terecht) met betrekking tot de grillen van allerlei maatschappelijke groeperingen en beleidsinstanties die daarmee "grip" op de bosbouw proberen te krijgen. Desondanks dient de KNBV de afwegingskaders te leveren voor de "overvallers".
- dank aan alle KNBV-medewerkers.
- Houtkwaliteit wordt gevraagd (conclusie veiling Schaarsbergen). Graag actie om houtkwaliteit te bevorderen.
- In het zich steeds meer verstedelijkender Nederland, in het bijzonder in de Randstad, moet de aanleg van bos met kracht worden voortgezet ten behoeve van recreatie, maar ook van houtteelt in de natuur. Daarbij moet het bos een aantrekkelijke vorm worden gegeven door het wegen- en padenpatroon, uitzichtpunten, waterpartijen, aanplant, hier en daar, van sierhoutsoorten en sierstruiken, speelvelden, kampeerterrinen, kinderboerderijen, herten- en andere beestenkampen, voorlichtingshuisjes, enz.
- Het bos is belangrijk voor de maatschappij. Er wordt door velen over nagedacht. Er worden goede artikelen geschreven in NBT. En dan? Wanneer bereiken die gedachten dan de maatschappij? KNBV is geen persiegroep, ok. Maar moet wel een visie op tafel leggen over de rol van bossen (en natuur) in de maatschappij over 10-25-50 jaar! Waar we naar toe gaan moeten wij hard maken. Dus strategische allianties met persie- en lobbygroepen zijn nodig. Maar moeten we wel een verhaal hebben.
- Graag meer contact met maatschappij en haar ontwikkelingen. Claim het belang van bos voor Nederland (Europa) en probeer dit in klinkende munt voor belanghebbenden te vertalen. Via Bosschap en dergelijke actief betrokken zijn bij beleidsontwikkeling. Desnoods via meer publieke weg een standpunt innemen: -5de nota -gaten in Boswet -gemeentelijk beleid -beleid ten aanzien van bos / hout / natuur. Discussieplatform. Levendige club zijn en gezellig/leuk.
- Mijn dank aan het bestuur van KNBV en aan de redactie van het NBT voor de enthousiaste inzet. Bosbouw is pure noodzaak voor een duurzame toekomst.
- Ik ben redelijk tot goed tevreden over het functioneren van KNBV. Het ledenbestand is zeer divers waardoor er altijd levendige discussies zijn (te verwachten) op bijeenkomsten. Meer jeugdige leden aantrekken zou goed zijn voor de verjonging. Wellicht daar ook activiteiten voor ontwikkelen.
- Bosbouw betekent voor mij: "Goed beheren van bos en durven ingrijpen" en niet "Beheer van bos, natuur en landschap". Succes met het verwerken van de enquêtes!
- Ik ben nog maar kort lid en meen er daarom goed aan te doen de enquête slechts gedeeltelijk in te vullen. Volgende keer ben ik hopelijk beter op de hoogte van uw vereniging en kan ik wel gefundeerde antwoorden geven.
- Zeer ..., maar is te uitgebreid om er aandacht aan te schenken, raakt onder andere de wetenschappelijke kant.
- Enquête is te lang. Beperk u tot de hoofdvragen. Vaak wordt antwoord verlangd over vragen waar ik geen antwoord op heb. Ik ben wel lid van de KNBV maar geen actief lid.
- Verbeter de toegankelijkheid van het NBT. Soms geen doorkomen aan. Bosbouw is in de eerste plaats praktijk en pas in de tweede wetenschap.
- Voor mij is de KNBV een vereniging voor bosbouwers, geïnteresseerden en belanghebbenden. Zichtbaar maken van de gevolgen van onderzoek en beleid voor de praktijk (opiniërend). Moet zelfstandig en onafhankelijk blijven (geen koppeling met het beleid). De belangenbehartiging van de boscogenaren etc. hoort m.i. niet bij de KNBV, maar bij de FPG etc.
- 1) Primaat van houtproductie is terecht teruggedrongen maar krijgt nu nog nauwelijks aandacht in discussie, onderzoek en beleid. Dat laatste is ook niet juist. 2) NBT zou (weer) een meer wetenschappelijk karakter moeten krijgen met meer aandacht voor maatschappelijke aspecten. Moet niet teveel kant opgaan van verzuiping (?), krantjes van NM en landschappen.
- Succes.
- KNBV kan als belangenorganisatie in het algemeen als informatiekanaal goed uit de voeten; Belangrijk daarbij is dat daarbij de OVO driepoot goed ontwikkeld wordt aangezien er in de geleerden veel verschillende organisaties aanwezig zijn; De KNBV kan m.i. een belangrijke rol spelen in de aansluiting van onderwijs en wetenschap op de praktijk; KNBV kan zich sterker maken voor bos en bosbouw in Nederland. Ook mag houtproductie vanuit de sector wat benadrukt worden.
- Mijn complimenten voor de vereniging. Ik hoop dat vraag 38 voorlopig nog lang niet aan de orde zal komen!
- Geen coöperatie maar aankondiging van vacatures voor bestuursfuncties; Geen speech van de voorzitter maar een stelling, of een hilarisch toneelstukje? Een abonnement op NBT loskoppelen van het lidmaatschap. Dat kan nu niet en dat is erg irritant. Vooral voor bijvoorbeeld een aantal medewerkers van SBB die genoeg hebben aan 1 NBT, maar wel allemaal naar de vergadering komen. Uitnodigender houding naar nieuwe leden (hoe dat weet ik nog niet).
- Ik zie de KNBV als een spreekbuis voor de bosbouwsector. Dit is natuurlijk erg hoog gegrepen en kost allemaal zeker te veel tijd.
- De leuke / nuttige zaken worden bij een eventuele opheffing wel overgenomen. Pro Silva zal bijvoorbeeld ook zonder KNBV door blijven gaan.
- KNBV moet blijven, maar dan wel met een duidelijk bosbouw-identiteit. Andere belangen bij het bos zijn elders ruimschoots vertegenwoordigd. Het ministerie van LNV heeft bosbeheer en bosbeleid volledig onder natuurbeheer en natuurbeleid gebracht. Dat impliceert een vertrek van bosbouwdeskundigen bij LNV en daarmee een verlies aan inbreng van de bosbouw in het departementale beleid. Als dit niet wordt teruggedraaid, raakt de rol van bosbouw in Nederland uitgespeeld. Zij sneeuwt onder een veel sterker natuurbeleid. Daar maakt het bosbeleid nu reeds deel van uit, en wel in een sterk ondergeschikte positie. Het bosbouwkundig onderzoek en idem onderwijs behoeven een sterke positie, organisatorisch en financieel. Voortzetting van de huidige situatie leidt tot degeneratie van beide. Wil de KNBV iets betekenen in bospolitiek en bosbeleid, dan zal ze haar stem publiekelijk moeten verheffen. Zo niet, dan zal ze weinig meer betekenen dan een gezelligheidsvereniging met een a-politiek karakter.
- Krachtige stellingnemen. Particuliere belangen ??? . Kleine flexibele studiegroepen. Veel meer "tekenen". Alle bosbouwdocenten

- verplicht roulerend enkele jaren bossen laten beheren. (geen goede resultaten = einde docentschap), veel promoten VAK bosbouw.
- De website heb ik bezocht (ik wist niet dat ie bestond). Saai site, geen mooie bosplaatjes - waarom niet? Iets opnemen van bosreservaten. Veel doorlinkmogelijkheden; vind ik wel leuk! Het bezoeken van de site zou mij niet stimuleren om lid te worden.
  - NBT moet actueler, journalistieker en breder op de sector ingaan. Korte artikelen ontleend aan de praktijk. Meer illustraties. Minder "eigen werk" van onderzoekers en beleidsmakers. Meer richten op de bosbouw professioneel "van hoog naar laag". Vorm: krant?
  - De overeenstemming met betrekking tot de onderlinge samenwerking met bepaalde (80%) van de "Natuur etc" organisaties en de KNBV zijn beslist niet duidelijk (laat staan) bekend!
  - Bosbouw vervangen door bosbeheer.
  - De stedelijke samenleving, alsmede ontwerpers, realiseren zich steeds minder het belang van de factor tijd om tot volwaardig bos te komen! Immers op iedere hoek is een tuincentrum.
  - Als net van de (bosbouw)school komende jongeman vind ik het toch wel een beetje een oude-mannenclub. Verder is het vrij duur.
  - Aandacht blijven houden voor excursies en uitwisselen van gedachten.
  - Er moet een duidelijk en krachtig PR- en communicatie-beleid worden ontwikkeld met daarvoor het inhuren van professionele bedrijven in deze. Er moet een marktstrategie worden ontwikkeld en uitgevoerd.
  - Toen ik ambtenaar was deed ik veel meer mee met activiteiten. Nu ben ik meer bezig met concreet beheer, teer wat op mijn vroeger opgedane kennis, en dat is nog redelijk voldoende.
  - Haastige spoed is in het bosbeheer zelden goed.
  - Bos duurt langer dan de menselijke tijdhorizon. Ongebruikte bossen zijn bijna op. Onderbenutte bossen raken, zij het wat later, ook een keer op. Daarom moet de bosbouwsector (bijvoorbeeld KNBV) zich nu al bezighouden met het bos dat de huidige leden niet meer zullen hebben. Deze aandacht mag ten koste gaan van de "waan van de dag" (te veel "natuur", geïntegreerd beheer, "social" forestry, keurmerken).
  - KNBV is wat anders dan een vereniging van afgestudeerde bosbouwers (immers vele werkloos/elders werkzaam). Bos is meer dan natuur of houtproductie. Nederlandse bosbouw is Urban Forestry bij uitstek en al vele decennia lang => benut en profiteer via de KNBV.
  - Veel meer aandacht voor 'Urban Forestry', het sterke punt van ons dichtbevolkte land.
  - Ik vind dat NBT veel beter kan. Soms amateuristisch, soms erg (kienhout, sprokkelnieuws). Dat haalt niveau naar beneden en doet bosbouw niet goed. Verder vind ik redactie/correctie soms slecht; daar kan nog een slag gewonnen worden. Moet veel professioneler. KNBV treedt eerder op als landbouworganisatie dan als natuurbeheer organisatie. Soms doet ze wel haar best, maar lijkt in haar hart anders. Erg zwart-wit hoor. Vind dat KNBV veel meer van harte zou moeten opereren als groene organisatie en van een groen imago gebruik zou kunnen maken en niet zou moeten lijden onder het negatieve huidige landbouwachtige imago. Dat is niet nodig: bosbouw is oudste meest groene en milieuvriendelijke vorm van landbouw!
  - Ik mis in beleid buitengebied vaak de realiteit. Men droomt en wenst van alles zolang het geld binnenrolt is dit geen probleem. Maar ik voorzie verloederding wanneer het op is. Met andere woorden laat de KNBV ook de rentabiliteit van het bos aan de orde stellen.
  - Het zal voor de KNBV moeilijk zijn allerlei verlangens, zonder full time professionele staf, te verwezenlijken. Versterkte samenwerking? -> Pro-bos!
  - Overgang naar een (toekomstige) bos- en natuurvereniging: de KNBNV.
  - KNBV dient het hele spectrum van meningen ten opzichte van bos te omvatten/ Bij het begrip "bosbouw" het etiket bostechnieuten negatief beladen. Een ...begrip "continuïteit" te handhaven los van de tijdelijke modes. Geïntegreerd bosbeheer is ook een etiket voor een bepaald beheerstype.
  - KNBV moet (meer) anti-reclame maken voor diegenen die geld willen beleggen in nieuw bos. Het zou volgens enkele "banken" een ... zijn. Bijv. (mondiaal) f20.000,-/ha storten, om na 25 jaar een uitkering te krijgen van 400.000 dollars! Fantastisch toch!
  - 1) NBT heeft een zeer belangrijke functie. Vooral als verenigingsblad gezien de grote verscheidenheid aan leden. Het blad is nu wel erg "gestroomlijnd". Meer mogelijkheden voor uitwisseling bedrijfs-, dienst- en persoonsgegevens m.i. gewenst. Voor het zich profileren van studenten en pas-afgestudeerden zijn er ook het vakblad voor Natuurbeheer en het Alterra-blad en "Natuurbehoud". Uitgebreidere verslagen over studiekringdagen horen er wel in thuis. 2) Gewaakt moet worden voor een sterke verzakeling van programma's en bijeenkomsten dat wil zeggen geen snelheid ten koste van meningsuitwisseling.
  - Bosbouw is een dynamisch vak, de vereniging van en voor het bos moet dat ook zijn.
  - Ten aanzien van NBT (vraag 35): inhoudelijk voldoende, maar opmaak en eindredactie slecht: - ca. altijd te veel tekst in verhouding tot illustraties. - nog nooit inhoudelijk of ander commentaar gehad van redactieleden op aangeleverde artikelen - veel taalfouten en vaak veel fouten in kopjes en inhoudsopgave.
  - Erg goede enquête!
  - Ten aanzien van NBT mis ik soms de relevantie ... de toepasbaarheid van een bepaald onderwerp. Hetgeen wellicht weer aan het onderwerp en het betreffende onderzoek te wijten is dan aan het artikel op zich. Ik vind de koppeling van een interessant ...programma aan een ledenvergadering een goede formule; dit moet wat mij betreft blijven in de toekomst.
  - Over de Nederlandse bossen wordt steeds meer de mening gelanceerd dat het in Nederland niet meer efficiënt kan (te duur). De bosbouw als houtteelt is dus inderdaad niet meer mogelijk. Zonder subsidies is het absoluut onmogelijk. Moet we maar ophouden en de boel laten wat het is of moeten we actief zoeken naar "rendabele" oplossingen? Bedrijfseconomisch is het een sombere toekomst. Het is hoogste tijd dat de samenleving in de gaten krijgt dat het zo niet langer kan. Dus de politiek zeer actief bewerken en minder de vaktechniek. Wel feiten verzamelen en vastleggen!
  - Ik heb vaak het idee dat de KNBV nogal de kant in beleid opgaat. Pro Silva-excursies staan vaak in het teken van het integreren van recreatie. Ik ben van mening dat we ons bij bosbouw moeten houden; anders geef je zelf al te kennen dat het weinig inhoud heeft (=mening van veel derden).
  - Het draagvlak van de KNBV zou vergroot kunnen worden door regionaal wat meer activiteiten te organiseren. Regionale werkgroepen? Door het landelijke karakter is het voor mij vaak de "ver van mijn bed show". Jammer dat er niet gecheckt wordt of er interesse is voor eventueel (bestuurlijke) functies / vacatures in bestuur of werkgroep. Een erg hoog "Wageningen"-gehalte. Jammer KNBV!
  - Ik hoop dat KNBV haar enthousiasme houdt met veel actuele activiteiten en dat zij erin slaagt jonge leden aan te trekken.
  - Er moet gewoon meer bos bij en ruimte (financieel) voor intensiever beheer.
  - Deze actie vind ik een prima initiatief.
  - Wie de geschiedenis niet kent is gedoemd deze te herhalen. Veel beleid bepaald door mensen die te politiek gekleurd zijn, die te ver van de praktijk staan en die meerdere belangen dienen. De particuliere bosbouwer moet meer gewaardeerd worden.
  - Na de teleurstellende stillegging van de activiteiten van de Nederlandse Vereniging van Boscigenaren is het dringend gewenst dat de KNBV de belangen van de particuliere bosbeheerders weer goed voor het voetlicht brengt. Het is een nationaal belang dat de

particuliere bosbouw in staat wordt gesteld een volwaardig goed houtproduct te leveren. Daarnaast moet het mogelijk blijven dat cultuurhistorische park en bosgebieden met lanen en singels door particulieren in stand kunnen en mogen worden gehouden! Laat de KNBV zich hiervoor met samenspraak van de leden hiervoor inzetten.

- Ik vind het persoonlijk een vreemde zaak dat er zoiets als Pro Silva bestaat binnen onze vereniging. Alsof het andere "anti-Silva" zou zijn.
- KNBV zou bosbouwbedrijven, bosbouwinstellingen, bosbeheersbedrijven moeten stimuleren dat de medewerkers activiteiten van de KNBV zouden moeten bijwonen als belangrijke bron voor kennis en voor netwerkopbouw.
- De betekenis van bosbouw is sterk veranderd. De maatschappelijke betekenis stijgt en daarmee ook het recreatief medegebruik en de roep om minder ingrepen en meer natuur. Het beheer is zeer wezenlijk geworden en niet meer de uitbreiding (bouw). Het woord bosbouw dekt onvoldoende de lading en roept een verkeerd beeld op bij het grote publiek. Bosbeheer is beter op zijn plaats.
- Meer vanuit de commissie werken. Meer ruimte geven aan Pro Silva activiteiten, deze club meer laten doen! Dit ondersteunen en niet op quitte basis gedogen.
- Voor mij is het nog steeds onbegrijpelijk dat de houtprijs uit het verleden tot op heden zo laag is gebleven. Bos wordt zo weinig gewaardeerd, terwijl toch er iedereen erin wandelt en zijn hond uitlaat. De bevolking breidt zich meer en meer uit. In hoeverre kunnen we nog spreken van bos in de toekomst. Het lijkt steeds meer op een groot park. Op kleinschalig niveau ...aardig mooi hout uit tuinen en bospercelen. Dit zou meer benut moeten worden in kleine kringlopen. Biologische bosbouw, bestaat dit al? Stukje oogst van wild uit bos.
- Nee, dankjewel. Het was me zo'n genoegen.
- Het zou goed zijn om meer mensen te betrekken bij excursies, voorlichtingsbijeenkomsten en dergelijke vanuit andere organisaties buiten de bosbouw, zodat op informeel niveau de gedachten van die betrokkenen bij de leden van de KNBV duidelijker worden over de invulling van het buitengebied in het algemeen en in het bevorderen van de bosbouw.
- Mijns inziens zou de KNBV zich meer moeten richten op: *bosbouwtechnische problemen (milieuvuiling, bosbodemverbetering en dergelijke) *bospolitiek (infoverzorging voor Boschap en anderen) om de randvoorwaarden voor een efficiënte bosbouw te bewerkstelligen. *Stimuleren van gegevensuitwisseling (via website) tussen leden om de problemen ten aanzien van recreatiedruk, wilddruk en dergelijke goed in beeld

te brengen en daarmee bij te dragen aan mijn punt 2. * KNBV bottom up structureren en links leggen met zusterorganisaties in buitenland.

- Als de club niet in staat is te vermaatschappelijken gaat ze vanzelf dood.
- Doorgaan! Meer leden. Opener voor leden en inhoudelijk. Allianties aangaan met natuur en water. Werken aan de ontsnippering van bosbouw in Nederland. Kennisontwikkeling voor de komende generatie boseigenaren. Multifunctioneel bos sleutel voor de toekomst hout, natuur, landschap evenwaardig. Hout moet in plaats van CO2. Wat een kansen!
- Bosbouw is zeer breed: hout, natuur, landschap, recreatie en ruimte. Bos is .., dus lange termijn visies zijn zeer belangrijk. Als financiële drager zijn korte termijn activiteiten noodzakelijk. KNBV is een smeltkroes en daardoor vooral "los zand". Wellicht moet gekozen worden voor een structuur van commissies of denktanks om de KNBV tot een meer daadkrachtige en een vertegenwoordigende organisatie te maken.
- Voorzitter van KNBV zou net als voorzitter van de piloten, huisartsen of chemici beschikbaar moeten zijn voor de media.
- Pro Silva. Faxaanmeldingen worden genegeerd!! Resultaat dat ik diverse bijeenkomsten heb gemist.
- KNBV is aan het veranderen en op de goede weg.
- Begrip "natuur" moet eerst worden gedefinieerd voordat er vragen over kunnen worden gesteld. Een aantal vragen (bv. 17 en 18) zijn geen enquêtes, maar examenvragen. Andere vragen (bv. 20 t/m 22) zijn alleen te beantwoorden als men in de besturen van deze organisaties en KNBV zit dan wel in het overleg en vergadercircuit is betrokken.
- Goed idee deze enquête.
- Wat meer betrokkenheid voor MBO en HBO onderwijs zou de KNBV niet misstaan. Zo zou de KNBV wellicht eens op Larenstein kunnen vergaderen? De KNBV zou iets meer moeten lobbyen voor de produktiefunctie van het bos. Hoewel: een geïntegreerd bos is voor Nederland de beste oplossing.
- Als de KNBV blijft voortbestaan moet m.i. de slogan uit vraag 26 die ik heb aangekruist de leidraad zijn. Of dat met de leden lukt is een grote vraag, naar mijn idee. "Een duurzame maatschappij kan niet zonder bosbouw".

Bijlage 6: Resultaten van een telefonische enquête onder 15 non-respondenten op basis van een selectie uit de vragenlijst

a. Deelname aan verenigingsactiviteiten in aantal

	(bijna) altijd	soms	nooit
Ledenvergaderingen	-	5	10
Studiekringdagen	-	5	10
Excursiedagen	-	5	10
Pro Silva-bijeenkomsten	2	3	10

b: Non-respondenten zien KNBV als:

Kennis- en informatie platform	Belangenorganisatie	anders
12	2	1

c: Gewenste inzet op onderstaande onderwerpen in aantal

	hoog	laag	geen
Biodiversiteit	10	5	-
Recreatie	9	6	-
Landschap	10	5	-
Houtproductie	13	2	-
Bosgebruik	13	1	-
Bosontwikkeling	8	4	2
Bosinstandhouding	10	3	1
Beleidssturing	8	6	1
Geïntegreerd bosbeheer	10	4	1
CO2-vastlegging	9	5	1
Maatschappelijke belangen	12	2	3
Stedelijk groen	6	6	3
Rood voor groen	6	6	3
Groen beleggen	2	11	2
Certificering	8	5	2
Tropische bossen	5	8	2
Internationaal bosbeleid	5	9	1
Bosgeschiedenis	6	7	2
Financiering/verzilveren	12	2	1
Bosuitbreiding	10	5	-
Educatie maatschappij	12	1	2
Informatievoorziening	9	4	2
Onderwijs	9	5	1
Onderzoek	9	5	1

d: Overzicht van genoemde meest positieve aspecten aan de KNBV:

- onderling contact
- veel enthousiasme, er wordt technisch gekeken naar bosbouw en bosbeheer
- kruising van wetenschappelijke basis met de praktijk (kwaliteit) / wederzijdse bevruchting
- inzet voor het Nederlandse bos
- verenigingsdagen erg belangrijk / ontmoeten
- excursies en ledenvergadering nuttig, belangenbehartiging en contact bosbouwers onderling
- onderhouden van contacten
- dat de KNBV er is / bestaat
- open karakter / openstaan voor ontwikkelingen
- excursies
- leuk wereldje

e. Overzicht van de genoemde meest negatieve aspecten aan de KNBV:

- invloed / naar buiten treden richting overheid te zwak
- conservatief / vasthouden aan het oude
- intern gericht
- NBT achter bij actualiteit
- bosbouwwereld weinig zakelijk / weinig inspirerend
- stijve / degelijke mannencultuur
- zwakke positie van bosbouw
- belangenbehartiging houtproductie (schone grondstof) geen aandacht
- stammenstrijd
- intern gericht, te eenzijdig
- weinig positiefs te melden (teleurgesteld)

f. Waarderingen voor het Nederlands Bosbouw tijdschrift op schaal 1 tot 10

1	2	3	4	5	6-	6	7	8	9	10	Gem.
-	-	-	1	-	1	5	6	1	-	-	6.5

Toegevoegde opmerkingen:

- te wetenschappelijk: 3 maal genoemd
- geen bosbouw meer

g. Bezoek aan KNBV-webpagina

vaak	soms	nooit
1	2	12